

БОРОТЬБА І ДІЯЛЬНІСТЬ
ОУН
ПІД ЧАС ВІЙНИ

НАПРЯМНІ ОУН

- А. ЗАГАЛЬНІ НАПРЯМНІ
  - Б. ПОЛІТИЧНІ ВКАЗІВКИ
  - В. ВІЙСЬКОВІ ІНСТРУКЦІЇ
  - Г. ВКАЗІВКИ НА ПЕРШІ ДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО ЖИТТЯ
  - Г. ІНСТРУКЦІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ
  - Д. ПРОПАГАНДИВНІ ВКАЗІВКИ
-

А. ЗАГАЛЬНІ НАПРЯМНІ.

- I. Збройний зрив.
- II. Вмарш чужих військ в Україну
і українська державність.
- III. Будова Української Держави
- IV. Відношення ОУН до іншої революційної і державницької ініціативи.
- У. Відношення ОУН до питання державної влади.
- УІ. Політична організація.

-0-

А. ЗАГАЛЬНІ НАПРЯМНІ.

I. Збройний зрив.

1. Війну між Москвою а іншими державами, зокрема коли вона буде вестися на українській землі ОУН використає як пригожий момент для повного розгорнення визвольної революційної боротьби за Самостійну Соборну Українську Державу піднімаючи загальний збройний зрив цілого українського народу та ініціюючи такий зрив інших поневолених Москвою народів.
2. Війна між Москвою а іншими державами це для нас тільки пригожа ситуація для збройного зриву проти Москви та відбудови Української Держави власними силами українського народу.

ОУН безоглядно відкидає всі опортуністичні тенденції, однаково ті, що зміряють до накиннення українському народові ролі пасивного обсерватора подій, що йтимуть на його землі, як теж усі рахунки дрібного купчика, щоб дістати готову державу від чужинців. Така постава негідна великого народу. Тільки власна збройна боротьба запевнить українському народові ролю творця власної долі, дасть йому право говорити з іншими вольними народами як суверен, рівний з рівним, скріпить в підому народі почуття власної гідности і сили, та піднесе його повагу між народами. Тільки власна боротьба дасть історичне свідоцтво самотности українського народу, дасть гідну

метрику українській державі та охоронить перед закидом, що вона це твір чужої сили. Тільки на таких основах будемо будувати власну державу, бо тільки вони можуть забезпечити їй тривкість.

Тому ОУН під час війни підійме збройний зрив українського народу за честь і за волю України! - незалежно від того, яке буде чисто мілітарне значення нашого виступу при зударі воюючих потуг.

3. Час, розміри та спосіб організації і переведення збройного зриву проти Москви будуть нормовані наступними напрямними: збройний зрив під час війни має:

- а/ засвідчити, що український народ сам бореться за свою честь, волю й незалежність і сам формує власну долю,
- б/ здобути підстави, покласти здорові підвалини для української держави та бути стартом до її будови,
- в/ забезпечити Україні позицію учасника війни з Москвою, співтворця нової ситуації - розвалу московської імперії, а вслід за тим здобути підстави для встановлювання відношення між нею а воюючими проти Москви державами, як між партнерами і союзниками, а не як між воєнними побідниками та завойованою і пасивною країною,
- г/ здобути Україні позицію підмета у формуванні нового ладу на Сході Європи та провідне місце серед усіх народів, які борються з Москвою за свою волю й безпеку,
- г/ змобілізувати усі сили народу до державно-творчого змагу та винести на чоло найкращі з поміж них,
- д/ всі вище подані політичні цілі становлять головну мету збройного зриву України під час найближчої війни між Москвою а іншими державами, передусім тоді, як ця війна йтиме на українській землі чи у близькому сусідстві,
- е/ чисто мілітарний його ефект, тобто нанесення удару й розбиття московських сил у сучасній війні не може бути відокремлений як виключно наш власний успіх, тільки увійде як складова частина загального вислідку воєнних подій. Тому передусім політичні ефекти у вище поданому зміслі мають бути провірною і мірилом у вирішуванні питань: коли, як, в якій мірі і в який спосіб підготовляти, піднімати і переводити збройний зрив.

4. Збройну боротьбу ОУН організуватиме у двох формах:

- а/ революційно повстанча акція у ворожому заплілі тоді, як червона армія і большевицька система буде захитана воєнними подіями,
- б/ участь у воєнних змаганнях проти Москви українського війська, що буде складатися із повстанчих та партизанських частин, з українських частин з червоної армії, які виступлять проти Москви та з військових частин формованих на еміграції і на звільнених від ворога українських землях.
Боротьба мусить бути тверда, завзята безоглядна й безпощадна. Героїчна, альказарська. Боротьба не на життя, а на смерть, без вступу.

Членів поневолених народів беремо в боротьбу плече об плече з нами на УЗ, подібно як на їх землях українці б'ються за свободу їх країни; до чого пропагандивно вживаємо, хиба що була б того рода ситуація, що Москва зосереджувала б усі головні сили проти України, щоб здавити наперед нашу революцію, так тоді всі поневолені мусять допомагати Україні, бо від її свободи залежить доля всіх. На бажання та в міру можливости допомагаємо головню провідним членам поневолених народів вертатися у їх батьківщини, даючи їм вказівки боротьби та укладаючи контакти головню з провідними їхніми людьми.

На організаторів і провідників революційної армії брати людей з великим розмахом, революціонерів по душі, а не паперових кабінетних військових теоретиків.

Відійти від абстрактних шаблонів, тямлячи, що революційна армія України, яка має нести на своїх штиках великі ідеї свободи і соціальної справедливості або буде ведена революційними полководцями, тоді переможе, або взагалі її не буде. Перемігши ворога в одному терені, не засклеплюватися в своєму загумінку а йти далі - на Львів чи Київ, Станиславів чи Одесу. В боях творитимемо і рости Українська Революційна Армія. Поруч збройної боротьби населення ліквідує за нашим керівництвом суспільні й адміністраційні форми окупації, перебираючи їх у свої руки та всю п о л і т и ч н у владу.

9. ОУН зверне увагу на здобуття таких міст та промислових осередків і таких місцевостей, звідкіля слава про бої йшла б по всій Україні й по всьому світу.

II. ОУН забезпечить та не допустить до нищення народнього майна большевиками й юрбою /копальні, фабрики, трактори, магазини/, бо все це власність і добро народу й нарід має мати з цього вжиток. Речі, що не можна б зберегти перед грабіжем, роздати населенню в переховання. Саме українське населення збереже сховавши харчеві продукти, одіж для українських вояків.

Друкарні, папір, цикльостилі заховає до диспозиції Організації. Зокрема забере й заховає для Організації весь технічний виряд НКВД.

12. Найосновніша вказівка - це не допустити до того, щоб населення кинулося на дрібні речі, поділ колгоспів, боротьбу за приватну власність, кусок хліба, а з а л і з н о ю р у к о ю опанувати анархію, видвигаючи великі грандіозні ідеї: "Україна як небо ввишки, як земля в ширшки", творючи Українську Армію, яка єдина запевнить здобутки Революції; - щоб за сварами й спорами за землю, 8-ми год. день праці - не забути за найважливіше - оборону перед ворогом - Держави.

III. Будівництво Української Держави.

13. З першим моментом збройного виступу у кожній місцевості - проклянемо українську владу, Суверенну Соборну Українську Державу, в кожному селі, в кожному місті, серед війська, всюди й всім; ведемо боротьбу за неї під гаслом: що тільки Суверенна Соборна від нікого незалежна Українська Держава - дасть українському народові можливості повного суспільно-культурного й господарського розвою.

Поширюємо маніфест - поклик до повстання. По прогнанню з даних місцевостей ворога перебираємо владу в свої руки й на публичному місці масам народу відчитуємо маніфест ОУН про створення Української Держави.

14. Г е н е р а л ь н а л і н і я н а ш о ї п о л і т и к и н а ЗУЗ:

Перебираємо всю політичну владу ми безподільно зн. від села - аж до краевого центру згл. навпаки. Других ангажуємо до співпраці й помоці, але під нашою кермою. Зн. в адміністрацію, господарське життя, військо, чи піввійськові формації, міліцію, пропаганду, комунікацію, культурно-освітнє життя, які організуємо за своїм планом, даємо своїх керівників, чи політ. організаторів, які беруть собі до помоці фахівців.

На ОСУЗ перекидаємо стільки людей, наскільки це не послаблює нашої бази ЗУЗ.

Центром крайової влади повинен бути Львів.

15. Під Краввою владою треба розуміти краввий уряд, що як влада територіяльно-адміністраційної одиниці, ЗУЗ, підчиняється центральному Українському Суверенному Соборному Урядові в Материку.

Проголошуючи Суверенну Соборну Українську Державу, ОУН шляхом вияву волі народу по льокальних плебісцитах повітових, місцевих зібраннях, покликає Голову Суверенної Соборної Української Держави, коли не створився в міжчасі **С у в е р е н н и й** Український Національний Уряд у Київі, якому кравва влада ЗУЗ підчиняється.

16. Супроти евентуального еміграційного уряду, коли він не противиться цілям ОУН, та коли не заіснував центральний уряд у Київі, займає ОУН льоаяльне становище. При заіснуванні уряду в Київі, уряду суверенного й національного, попирає ОУН цей уряд, що повстає з волі та власної децизії українського народу, а не з волі чужої сили.

17. На очищеній з ворожих сил території ОУН творить міліцію, парамілітарні організації та стабільні військові частини і всі необхідні для нормального функціонування державного життя установи, суди, різні суспільні установи, організацію постачання для війська, шпиталі, наладжує комунікацію, фінансові уряди і т.п.

18. Для переведення згідно з державною рацією і політичними потребами народу соціальних і господарських перемін - творити всюди Революційні Комітети, зложені з українських патріотів та залізною організацією усе держати в своїх руках, щоб український вояк не кидав фронту з побоявання, що не дістане землі. При господарських і соціальних і взагалі всяких перемінах - на першому плані будуть брані під увагу вояки, що на фронті, рідні вояків, воєнні інваліди, політичні засланці і загалом усі ті, що майном свободою чи життям ризкують, а не ті з запілля і печі. - Це сильно в нашій пропаганді видвигати.

19. Відповідно до потреб та згідно з доцільністю, наскільки справність апарату буде запевнена, зберегти в адміністрації хвилево існуючі форми, або творити нові. Всюди - на вирішні місця поставити наших людей, або нам послушних.

20. У хліборобстві остає в силі поділ поміщицьких земель між працюючих. Земля остає власністю тих селян, які на ній працюють. Заведені насильно на ЗУЗ колгоспи ліквідуються на засаді, що селяни, яких примушено віддати землю в колгосп, чи совхоз, одежуть її назад.

Машини, якими досі управляли, остають кооперативною власністю тих, що є власниками відносних наділів землі й ними вони дальше управляють свою землю, як її власники.

21. В удержавленому промислі найкращі з українських працівників, що працюють у даному заводі, під керівництвом найталановитшого у даній праці, який потрапить фахово вести підприємство /згг, коли б остався хтось з колишніх директорів - але солідних людей/ - перебирають під проводом і за ініціативою ОУН керму підприємства, чи заводу.

У копальні, чи фабриці до фахового ведення необхідно брати спецаінженера, а не ділтантів.

Головна наша увага мусить бути звернена - не на фабрикування маси спеців, на що нас ще не стати, а на поставлення наших **о р г а н і з а т о р і в** - фахівців у поодиноких ділянках життя, бо до праці притягнемо всіх здібних до творчости.

При всій нашій діяльності в суспільно-державному апараті, тямити, що головна наша сила окрім війська в політичній організації, якої розбудова, - основна річ в нашій праці, бо політична сила не є ніколи ефимерною.

22. Сила народу - в ОРГАНІЗАЦІЇ взагалі. Засаднича наша річ в цілому житті - це є ОРГАНІЗУВАТИ й ініціювати. Стже творити згг. ініціювати творення організацій а/ молоді, б/комбатантів, в/політвязнів,

г/професійні організації інтелігентів, робітників, хліборобів; згл. опанувати їх нашими людьми й ідеями, г/організації однородно-продукуючих працівників - всіх з даного роду продукції, гірників - робітників, інженерів, директорів і т.д., д/культурно-освітні організації, е/фізичного виховання - спортові, в/служби праці, ж/жіночі, з/харитативні і т.д.-

А понад усе мілітарні й парамілітарні формації, використовуючи для цього різні можливі форми нпр. можна творити військову організацію "Січ" і т.п.

ОРГАНІЗОВАНІСТЬ - це зн. сила. Силу засвідчить український нарід перед чужинцем теж тоді, коли він виступатиме організований у різних формах.

IV. Закріплення й розбудова політичної організації ОУН.

23. На першому плані мусимо розбудувати п о л і т и ч н у о р г а н і з а ц і ю ОУН.

По всіх центрах мусимо ставити осередки пропаганди наших людей, все й всюди пропагувати нашу політичну й суспільну програму, здобути змістя необхідні технічні засоби /друкарні, радіо, папір, преса і т.д./, - втягнути зразу в наш круг к у л ь т у р н і осередки /письменників, журналістів, науковців/, до них відставити змістя наших літератів, журналістів і науковців, як організаторів їх та ініціаторів на нових світоглядних і політичних засадах.

Необхідно взяти ініціативу виховання та організації всієї молоді, студентської, робітничої і селянської в наші руки. Організація молоді та її виховання мусить бути в руках ОУН, безподільно. Творити окрему організацію української молоді в цілім краю.

24. Політичну організацію поширити, поповняючи її з рядів: а/ переслідуваних Москвою, політв'язнів, політзасланців, б/ хоробрих у боях, в/ особисто визначених у державному будівництві, високим особистою й громадською мораллю, тогожним з нашим світоглядом, піонерів праці. Критерій вартости члена поширяється, як з одного боку бойовість, так теж з другого здатність організувати державне життя рішатиме при доборі членів. Член мусить бути так організатором, як і плануючим керівником у даній діяльній життя. Мусимо бути здібними теж до творчости у суспільно-державному розумінні, а це вже не є те, що в підпольній боротьбі-роботі.

Проте ж тямити завжди і всюди основне - ОУН не сміє стати "гартією", але мусить творити ІДЕЙНО-ПОЛІТИЧНУ й ОРГАНІЗАЦІЙНУ СИЛУ ОРДЕНУ БОРЦІВ І ФАНАТИКІВ.

VI. Становище до німецької армії.

25. Машеруючі німецькі війська приймаємо як війська союзників. Стараємося перед їх приходом с а м і упорядувати життя як слід. Їм заявляємо, що вже створилася українська влада, її перебрала ОУН під кермою Степана Бандери, всі справи українського життя ладнає ОУН та місцева влада готова ввійти у приязні взаємини з союзними військами для спільної боротьби з Москвою та для співпраці.

До машеруючих дальше на Схід німецьких військ можна долучити для праці на ОСУЗ декого з активу ЗУЗ під умовою, що не відібеться це з завеликою шкодою для розбудови нашої бази, ЗУЗ.

У випадку, коли б німці поставилися негативно до створеної української влади ОУН, не визнавали її та визначували своїх людей, заявляти на місцях, що назначені ОУН не можуть передати влади, бо лише Провід ОУН може їх звільнити від обов'язків.

Перед фізичною силою уступити, але у правнису розумінні влади не передавати /зн. завісити себе в урядуванні/.

Б. АКЦІЯ НА ОСУЗ.

I. Діяльність до вибуху війни й в перших її початках.

1. Люди, що дістануться перед війни на ОСУЗ, мусять найперше:

- а/ зорієнтуватися в середовищі, простудіювати його,
- б/ здобути довіря провідних енергійних місцевих одиниць,
- в/ розпропагувати програму ОУН,
- г/ поставити осередок ОУН у даній місцевості й звіттам промінювати ідейно й організаційно по доколичних теренах. Поставити Організацію й розпропагувати її програму - це перша річ. Найперше зацепитися серед молоді, інтелігентського й робітничого елементу, за поміччю яких можна швидше поширити Організацію, згл. її ідеї.

2. З погляду на вагу хвилини, докладати всіх зусиль до того, щоб ввійти в ЧА - організаційно й ідейно; ширити серед неї нашу позитивну й розкладову пропаганду.

3. Лінії нашої політичної стратегії, визначені в постановах ІІ. ВЗОУН - їх вивчити.

Підривну й позитивну роботу вести так, як це сказано про акцію на ЗУЗ.

ІІ. Збройний зрив.

4. Коли захитається режим, виступити збройно, згл. дати ініціативу до збройного виступу. Коли почнуть місцеві, прилучитися до них, поперти їх з усіх сил, роблячи усе під фірмою ОУН та зеднюючи їй прихильників.

5. Сильно розпропагувати велику ідею Української Революції, якої зміст визначає наш маніфест про створення Української Держави, та великою візією майбутнього - свободи народу й соціальної справедливости розвогнати серця людей, фанатиками людей робити, а не політичними калькуляторами, великим повстанчим революційним полководцям мостити ідеями і місією великою шляхи, віру велику вляти в серця, розмаху дати боротьбі - це є наша найважлива інструкція.

ІІІ. Будування Української Держави.

6. Проголосити всюди й всім - створення Української Держави, видвигнути згл. визнати єв. створений самостійницький, соборницький національний уряд. У започатковане другими державне будівництво входимо, спрямовуючи його розбудову нашими гаслами на наші шляхи.

Розбудова політичної організації ОУН.

З огляду на можливости повстання різних отаманчих урядів, члени ОУН мусять бути осторожні зо справою остаточного визнавання того, чи іншого уряду, а натомість творити згл. попірати й закріпляти українську владу на місці, ждучи на остаточну інструкцію Проводу. У добі радія, це буде легко зробити. Очевидно, це торкає ситуацій скомплікованих.

У випадку ясности для українських патріотів, хто становить цей справжній український уряд, тієї колізії тимсамим у членства не буде.

7. У противенстві до ЗУЗ, ОУН не перебирає тотальної влади на ОСУЗ тому, що не є там розгалужена. У випадку, коли б не було гідних елементів до перебрання влади на ОСУЗ, ОУН бере її в цілому, перекидаючи велику частину своїх людей з ЗУЗ на ОСУЗ. Тоді ОУН задержує за собою загально-політичну керму, а фахово-ділове керівництво віддає найкращим місцевим елементам.

8. У випадку, коли б серед загального краху ССРСР, ще заки дійдуть німецькі війська до Дніпра, створилася нпр. на Лівобережжі серед переможних боїв з Москвою українська суверенна влада, треба дуже сильно її допомогти, висилкою людей і т.п., щоб створити міцну реальну силу - партнера для взаємин з союзним військом, тимбільше, що ця держава мала б ще сильний фронт проти Москви, який ще не буде зліквідований з розвалом ССРСР.

9. Люди, що приходять на очищений від ворога військовий терен, як під т.І/ІІ мають спочатку:

- а/ розгорнути широку пропагандивну акцію, розпропагувати нашу програму,
- б/ потворити осередки нашої Організації та акції,
- в/ втягнути у свої ряди місцеві революційні елементи, щоб наша пропаганда й акції мали ОРГАНІЧНІ підстави.

Осередки ОУН мають такі відділи:

- 1/ Провідник, який веде цілість праці в Організації,
- 2/ Організаційний, який ставить політичну організацію провідного кадру,
- 3/ Суспільно-політичний, що планує та організує окремі суспільні та політичні акції,
- 4/ Військовий, що організує мілітарні, чи піввійськові формації, підшукує можливі форми організації військової сили та їх використання, - організує ев. частини на фронт боротьби з Москвою з здемобілізованих вояків, втікачів із совітської армії і т.п. Загалом кермує військовим ділом залежно від умовин і ситуацій; - коли нема Української Армії шукає форм організування її, коли є Українська Армія, змагає до того, щоб ставала націоналістичною, входить у неї і т.п.
- 5/ Безпека й інфформація,
- 6/ Пропаганда,
- 7/ Молодь,
- 8/ Жіноцтво,
- 9/ Відділ господарки - дбає за фінансове забезпечення Організації.

Відділи можна кумулювати.

Поданих осередків передбачується три - Північний, Південний і Східний. Осередок охоплює області, якими керує. Нижче обласних центрів зпоза ОСУЗ людей не призначається.

10. Коли ОУН не перебирає цілості влади на ОСУЗ, наша праця йде двома шляхами:

- а/ ставимо передусім ПОЛІТИЧНУ й МІЛІТАРНУ ОРГАНІЗАЦІЮ,
- б/ організуємо суспільно-державне життя на націоналістичних засадах. Кидаємо напрямні, думки, плани, концепції. За такі акції зн. реалізацію концепцій, боремося, які дають політичну силу Організації. Отже пропаганда словом і чином.

Під кутом розбудови політичної сили, ОУН входить у царини життя:

- а/ в адміністрації захоплюємо передусім такі позиції, що створюють ґрунт для посилення політичної організованости народу. Захоплюємо високі пости, бо державний апарат має ексекутиву й це уможлиблює політичну працю..

- б/ те саме поліція,
- в/ господарське життя,
- г/ комунікація,
- ґ/ виховання, освіта й культура - важні для нас, бо це формує духовість народу. На захоплення їх звертати особливу увагу.

ІІ. При виборі між повищими двома шляхами, завжди поставимо чоловіка там, де буде краща можливість до ведення політичної роботи.

Методи праці Організації будуть основно змінені. Її акції будуть провадитися зокрема на суспільно-конструктивному підкладі.

Член ОУН - буде організатором якоїсь ділянки життя по українських, націоналістичних напрямних, корисних Українській Державі, а не партикулярним інтересам групи, чи чужинців. Політична дійсність лежатиме зокрема в акцентованні ПОЛІТИЧНОГО моменту в суспільних акціях і проводженні таких акцій, що скріпляють суверенність Української Держави.

Такими ударними акціями можуть нпр. бути у випадку браку більшої кількості українського війська - акції за Українською Армією, покликаною українським урядом на основі загальної військової повинности, або акції за те, щоб керма всього господарського життя була виключно в руках українців /не залежно від умовин, що створяться тоді/, або акції за реалізацією якоїсь актуальної точки нашої програми, або за допомогу фронтові, що може вестися, тоді члени ОУН стають у перші лави оставляючи частину людей на місцях.

12. Простудіювавши найпекучіші потреби, стан націоналістичної свідомости, та кинувши наші гасла, розглянути реакцію на них, - достосувати тактику до вимог тамешньої дійсности; розшукати найактивніше середовище й увійти в нього; притягнути до співпраці провідні енергійні місцеві одиниці. Розгорнути перед ними напрямні праці й державного будівництва. Ставити, поповняти організаційні кадри можна тільки серед АКЦІЙ.

13. Звернути увагу змісця на:

- а/ молодь студентську, робітничу, селянську,
- б/ політв'язнів і засланих,
- в/ здемобілізоване вояцтво,
- г/ Культурні й пропагандивні осередки /преса, радіо, журналісти, письменники/.

Творити організації молоді, політв'язнів, комбатантів, скликати військові з'їзди, б.в'язнів, робітників, селян і т.д.

14. Старатися притягнути фахові інтелігентські сили, залізничників, робітників, активний селянський елемент, влаштовувати величаві свята "Моря", "Героїв", маніфестації, віча, взагалі маніфестувати свою прихильність, даючи відповідний зміст роботі; старатися виховання молоді перебрати в свої руки в цілому. Тамити, що ми мусимо бути передусім у МІСТАХ і промислових осередках.

15. У підході до соціально-господарських й устроявих питань треба вважати, щоб узгляднювати вимоги хвилини /загроза голоду, й органічні тенденції життя.

Тому буде необхідне хвилеве зберігання зовнішніх форм сучасної управи рілі, при засадничому переданні землі селянам на індивідуально-родову власність, але при формі артільної, спільної машинотракторної господарки, власність кооперативи й селян на машини. З другого боку, треба рахуватися теж з тим, що може треба буде при вміщванні чужої сили кидати інші гасла для акцій.

Одне вирішне при акціях - скріплення суверенітету народу, зн. українськості, націоналістичности змісту господарства, чи взагалі даної ділянки життя.

16. Переорганізація адміністрації буде доконуватися повільно. Те, що виправдалося в житті, треба буде зберегти, - на початок низка старих речей остане. Головне: дати там НОВИХ людей, наших з ОУН, згл. взагалі українців.

17. ОУН й інші політичні сили.

17. ОУН мусить бути у всякій ситуації носієм революційної ідеї України, Суверенної Соборної Держави.

Політичні групи, які мають за мету Суверенну Соборну Українську Державу, а різняться від ОУН нпр. соціальними концепціями, старатися

перетягнути на нашу платформу. Коли це не вдасться, вести свою позитивну роботу. Коли ці групи при владі й ведуть українську політику, їх попірати, а незалежно від того розбудовувати силу. Поборювати тоді, коли відходять від ідеї Суверенності, чи проповідуватимуть шкідливі українській Нації орієнтації, або взагалі ослаблюватимуть силу народу. Не лише особисті позиції здобувати, але передусім політичні й притягати на ПОЛІТИЧНІЙ платформі людей.

18. Розбудовувати силу на УЗ не лише під тим кутом, що союзники виграли війну й розторжили ССРСР, але теж тямити, що бої з московськими військами триватимуть довше, й війна взагалі ще вестисьме, - отже необхідне мати сильну АРМІЮ, незалежну від чужої сили, щоб дві армії, українська й німецька, пактували, як союзні переможці Москви.

Не лише в Україні, але на Далекому Сході й в Москві триватимуть під час розвалу ССРСР Українські Армії, які йтимуть в Україну, як носії української суверенної влади, тому ОУН мусить бути твердою й принциповою у ставленні всіх справ, як неосквернений двигун повної свободи й суверенності народу. Проблема України вирішиться на далеко ширших просторах як засяг армії союзника, бо в світовій проблемою

У. Методичні вказівки.

1. Концентрувати сили, а не розпорошувати їх. Проявляти якнайширшу ініціативу й якнайбільший розмах, - коли б не вистарчало сил, так тоді стягнути їх з других менше розгорнутих осередків, бо доцільніше мати сильно й добре поставлену меншу кількість осередків, як слабо, чи зле, багато. Найгірше бути всюди й нігде.

2. Звернути увагу на найважливіші справи з погляду політичної організованості й державного конструктивізму; акцентувати й ініціювати такі акції, які ставитимуть Організацію в осередок уваги громадянства й орієнтуватимуть на неї; акції мусять мати пригоже тло й знайти виконавців. Наші ідеї, напрямні роботи мусять мобілізувати. Не летіти на заповнювання всіх браків, бо розгубимося.

3. Основна й вирішна річ - знайти підхід до МІСЦЕВОГО елемента.

4. Тому найважливіше - не жити старим, пройденим, а рвати вперед, нове творити.

5. Кличі мусять бути ясні, прості, короткі, ядерні, конкретні, але не подрібні.

ЗАГАЛЬНИЙ ДОРОГОВКАЗ

Враховувати завжди великі потенції Революції, яких зараз схопити немислимо; тямити на ролю морального чинника Революції, бо маючи на увазі тільки матеріяльні, ефективні сили, можна опортунізувати. -

П.Н. Речі, що неузгляднені в відділі II. Акція на ОСУЗ, а подані під відділом I. Акція на ЗУЗ, зобов'язують і на ОСУЗ, коли вони не колідують з відмінною генеральною лінією нашої політики на ЗУЗ й ОСУЗ відносно питання перебирання влади.

ЗМІСТ.

- Вступ.
- I. Діяльність ОУН до вибуху війни й в перших її початках
- II. Збройний зрив
- III. Будівання Української Держави
- IV. Закріплення й розбудова політичної організації ОУН
- У. Методичні вказівки й загальний дороговказ
  - А. Акції на ЗУЗ
  - Б. Акції на О і СУЗ.

В. ВІЙСЬКОВІ ІНСТРУКЦІЇ.

I. Головне завдання.

Головне військове завдання ОУН це: підготувати наші організаційні військові кадри так, щоб вони могли в рішучий момент:

1. Повести певні бойові акції,
2. зорганізувати повстання широких мас та опанувати й підпорядкувати одному центрові відрухові виступи /мас і червоноармійців/,
3. керувати військовими діями повстанчих загонів,
4. допомогти Проводові перебрати й організувати владу /адміністрацію й інші ділянки національного життя/ на місцях,
5. організувати армію, міліцію та інші парамілітарні організації - з метою:
  - а/ опанувати революційну стихію мас і ситуацію так, щоб ми всіли самі упорядкувати й зорганізувати на опанованих й очищених нами від большевиків теренах ціле життя та всюди зустрічати надходячих союзників у зорганізованій формі, зо зброєю в руках.
  - б/ щоб нашим військовим почином ми дали завязок будучій Українській Армії.

II. Підготовчий етап.

Творення повстанчих та партизанських осередків.

1. Потворити згл. уплянувати /з оглядів конспіративних/ в кожній оселі згл. більшому людському скупичі /колгосп, фабрика/ наші бойові відділи. Найменше гурток на оселю /10-15 люда/. Ці люди повинні бути військово вишколені /б. вояки, згл. люди з позавійськовим вишколом/, або бодай добрі організатори з певним /бодай теоретичним/ військовим знанням. В міру розросту кількості військових відділів /час зриву/ певні люди відходили б звідси на п-рів до неотворених частин, а цей відділ доповнялося б новими людьми.

2. Творити згл. планувати спеціальні партизанські /для саботажевих акцій і диверсії/ й повстанчі /для загального зриву/ осередки, якими керувати мають наші люди. В часі підготовки їх тільки намічується. Переговорювати можна тільки з будучими п-рами відділів.

3. Військовий провідник оселі:

а/ має знати свій терен як найдокладніше так що до людей /наші, чужі, симпатики, військові: старшини, підстаршини, спеціалісти, здібні до війська і т.п./ як теж що до матеріяльних засобів /зброя, муніція, коні, вози, авта, худоба, збіжжя і т.п./

б/ Він завчасу опрацьовує певний мобілізаційний план: 1. намічує собі помічників /заступника, мобілізаційного, збройового, харчового, матеріялового-харчового,/ що уже задалегідь підготовляють себе в даному напрямі та в час зриву автоматично перебирають свої функції/. Останні чотирьох не мусять бути військово здібні. Добрі є до цього кооператори, крамарі, магазинери, і т.п./, 2. намічує собі кількість нових гуртків /відділів/, що їх може дати дана оселя в час зриву /докладно з устійненням особового складу частин/ залежно від кількості зброї й підстаршин, 3. намічує план акцій на випадок зриву.

4. Військовим п-ром стає найздібніший військово, з найкращим організаційним хистом член ОУН. По більшій частині буде це провідник ОУН оселі, що в час зриву переймає всеціло військові справи, залишаючи цивільні справи своєму політичному /організаційному/ заступникові. Військовий п-р стає військовим командантом оселі. Мобілізаційний веде /при допомозі збройового, харчового й речового/ справи поповнення людей, постачання /придбання й магазинування/ зброї, муніції, харчів, виряду. Коли військовий п-р виходить з військовими відділами з оселі, тоді військовим к-дтом оселі являється мобілізаційний.

5. Районові, повітові, окружні й обласні військові К-ди мають в часі миру й підготовки подібні завдання як к-дти осель тільки в ширшому масштабі:

- а/ пізнати докладно силові засоби /людські й матеріальні/свого терену,
- б/ намітити к-рів вищих одиниць бойових /сотня, загін, курінь/, старшин до штабів та спеціалістів для різних родів зброй/наших і ненаших/,
- в/ мати в евіденції усі важливіші об'єкти свого терену, та
- г/ підготувати та узгіднити план військових акцій на своєму терені та налагодити співпрацю усіх підпорядкованих відділів. Вони теж умовляють з підлеглими частинами способи зв'язку й порозуміння на випадок воєнної завірюхи й непередбачених подій, як теж вирівнують надвижки й браки на поодиноких теренах.

Найвищою організаційною одиницею, що всеціло організуватиме терен буде район /гляди організаційна схема/.

Найвищою владою району є військовий командант району, якому підлягає к-дт військової управи району, теренова військова адміністрація та к-ри частин, що стаціонують в районі. К-дтом району є найстарший ступнем /чи функцією/ старшина в районі /або командант військової управи/. Військовий к-дт району дбає про лад, порядок й безпеку в своєму районі.

Початок виступу.

6. Якщо в міжчасі не назначено інакше /курієр, радіо, спадун/, то час виступу визначає найвища теренова влада, що ще має зв'язок з долішніми клітинами. Найідеальнішим станом речі було б, якщо б хоча І - 2 області могли виступити рівночасно, після одного плану. Однак з огляду на дуже великі труднощі зв'язку між поодинокими областями чи теж повітами, може зайти ситуація, що в кожній п-р повіту /або району/ рішатиме самостійно про час і форму виступу. П-р терену увесь час /так в час підготовки як теж зриву/ старається утримувати згл. навязати /коли перерваний/ зв'язок зо своїм безпосереднім зверхником і сусідами.

7. Найдогідніший момент до загального зриву /як теж військових акцій і виступів/ буде тоді, як червона армія й советська адміністрація /НКВД/ заломляться під ударами з зовні /поразка на фронті/ чи з нутра, /дезергія, бунти серед червоноармійців/.

Тому до цього моменту не належить ініціювати ані теж допускати /так серед членства як і не-членів/ до військових акцій й виступів, які ворог, що є добре зорганізований, може знищити й втопити безхосенно в морі крові /хіба, що був би наказ з гори/. Це могло б нам забрати багато сил і енергії потрібних до всецілого й повного використання догідного моменту. Виступати треба однак сейчас, коли бачимо, що доокружні місцевості вже піднесли повстання.

Важливі військові об'єкти.

8. В часі підготовки місцеві військові провідники та їх помічники мають старатися пізнати й мати в своїй евіденції /пам'яті/ усі важливіші військові, промислові, господарські й комунікаційні об'єкти. В тій цілі на нижчих ступнях самі військові п-рі з помічниками, на вищому ступні спеціальні люди /розвідчики/ стараються точно розвідати й мати в своїй евіденції такі об'єкти:

- а/ військові касарні, квартири, станиці НКВД, уряди, гаражі, летовища, парки, магазини /зо зброєю, амуніцією, харчами, убранням, шкірою і т.п./ станції МРС, порохівні.
- б/ Поштові уряди, телефон-лінії, військові телеграфічні централі, телефонічні проводи, радіостанції та інші засоби зв'язку.

- в/ Мости залізничні й шляхові /особливо на важливих лініях/, переправи /човна, пороми/, викопи, насипи, тунелі, закрути і т.п.
- г/ Збірники з нафтою, бензином, електривні, газівні, збірники з водою /вежі тиснень/.
- г/ Фабрики /зброї, муніциї, одіжи, моторів/, рафінерії, млини, важливі варстати, державні гуртівні й склепи.

При тому треба докладно устійнити:

- а/ яка охорона /формація й сила/ береже даний об'єкт, коли зміна варти і т.д.
  - б/ яка можливість доступу, опанування, знищення, охорони та втримання в своїх руках,
  - в/ скільки потреба для того /мінімально/ сил та інших засобів.
- Вже в часі миру треба передумати подрібні плани та приготувати потрібні до того засоби.

План виступу й акцій.

9. Приготувати подрібний план виступу. Передбачити, які акції та в якій черзі переводитимемо /залежно від їх важливості/ і якими силами й засобами. При тому не розпоршуватись забагато. Краще знищити чи захопити кілька найважливіших об'єктів /станція НКВД, магазини зо зброєю/, чим розпоршившись не зробимо нічого/.

ІІІ. ВИБУХ ВІЙНИ.

1. Спокійно вести далі підготовку.
2. Не датися спровокувати до передчасного виступу, впливати в тому сенсі на маси.
3. Потрібних людей не пускати з терену /відтягати від війська/.
4. Зарядити гостре поготівля /ночувати в безпечному місці - не в себе в хаті/.
5. Визначити засоби зв'язку для дальшого порозуміння, знаки на випадок небезпеки /окруження села, наближення ворога/ та для піднесення загального зриву /дзвони, вогонь/.
6. Визначити місця збірки на випадок алярму, розбиття і т.д.
7. Подумати про охорону цивільного населення /протилет. та протигазову оборону, евакуацію й забезпечення населення на випадок сильного ворожого терору/.
8. Від самого початку війни старатися різними способами /саботування заряджень, зле виконання завдань/ та ширенням різних фалшивих і дефетичних вістей /пропаганда серед РККА/ вводити безголовя - безладдя та хаос серед большевиків та тим способом доводити до зривання мобілізації й заломання режиму.
9. Неконечним для наших акцій людям казати йти до РККА. Старатися теж іншим способом не допустити до великого підпілля. Коли ж таке повстає, то подумати про належний розподіл. Озброєні відділи тримати блище терену дій, незброєних людей /особливо жінок й дітей/ відставити в безпечне місце, даючи їм конечну охорону. Абсолютно не дозволити, щоб за озброєними відділами тягнувся хвіст цивільного населення! /Небезпека паніки! /

10. Старатися навіязувати зв'язки з червоноармійцями-українцями, урядниками. Старатися при їхній допомозі впливати на решту війська та урядників /пропаганда, фалшиві вістки і т.п./

ІІ. Людям, що йдуть до совітської армії дати точні інструкції як мають розкладати ворожу армію, як мають організувати в її нутрі клітини бунту, та як у відповідний момент мають вони зробити внутрішній переворот, зорганізуватись у військову частину й виступити збройно проти совітського режиму. /Пропаганда, ворожі совітам кличі в РККА, організувати ядра, що у відповідний мент виступили б та за-

хопили б дану частину в свої руки. Наш чоловік стає дорадником К-ра якщо йому вдасться його зеднати для себе. Спішний марш на Україну як є змога. Поширення бунту на інші частини. Саботажі й акції відповідно до ситуації./ Кожний українець в ССРСР повинен тямити, що де б він не був усюди може зробити для справи, коли в час вдасться розложити якусь ворожу частину, чи виконати якусь роботу.

ІУ. З Р И В

Форми виступу.

1. З вибухом війни ціла Організація переходить на воєнну стопу. Над цілістю акцій перебирає команду військовий провідник.

В справах мобілізації, безпеки й постачання підлягають йому усі цивільні уряди. В часі повстання обов'язують воєнні закони й суди.

2. Можливі дві форми виступу:

а/ загальний зрив і

б/ поступенне посилювання акцій.

До а/ Найбільший успіх може мати загальний зрив. Але тільки тоді, коли він відбудеться на більшому терені /бодай 1-2 повіти/ одночасно, з найбільшим заскоченням для ворога, усіми силами. Йде про те, щоб ворогові завдати відразу сильний удар, спантеличити його та в той спосіб з місця осягнути якнайбільший успіх. Тут треба теж тямити про забезпечення успіху /забезпечення здобутих позицій/.

До б/ Коли такий виступ /загальний зрив/ - з огляду на загальну ситуацію й брак зв'язку - неможливий, тоді форми його можуть бути різні. Від дрібних акцій і зударів підпілля й населення з НКВД і частинами РККА переходитиметься поступенно до щораз більших і на більшу скалю закросних акцій, що охоплюватимуть щораз більше місцевостей.

Перший день виступу.

3. Захопивши в свої руки чи очистивши її від рештків ворожих елементів /станції НКВД, міліція, урядники і т.п./, передати владу цивільну в руки поважних знаних місцевих громадян-діячів /іменування війта, К-дта міліції, і т.д./. Відразу відобрати від них присягу - приречення відданости Провідникові ОУН /Ст.Б./, та назначити місцевого мобілізаційного /військовий командант місцевости/, якщо його досі не зроблено.

4. Рівночасно з назначенням цивільної влади проголошує військовий командант оселі загальну мобілізацію. Він організує вже задалегідь передбачені нові відділи /в першу чергу з симпатиків й прихильників/ відповідно до скількості підстаршин і засобів зброї. Решту мобілізованих /без зброї/ оставляє наразі на місці в евіденції мобілізаційного. Він теж менше здібних до війська організує в службу безпеки /поліція, міліція/, та допомічну службу.

Зорганізовані військові частини сейчас скошаровує /школа, фільварок, театральна саля і т.д./ згл. коли грозить наскок ворожих відділів /марудери, недобитки/ - виводить частину з оселі ближе закритого й недоступного місця /ліси, гори й т.п./ звідки переводить поодинокі завдання/ ліквідування менших ворожих відділів, виловлювання марудерів і т.п./.

Про перебіг зриву в місцевості сейчас зголошує в гору й до сусідів. Коли гора зліквідована перебирає у відношенні до сусідів сам ініціативу згл. порозумівається з ними відносно створення нового військового осередка /вищого тіла/.

5. Пограничні місцевості /повіти здовж Збруча/ стараються з вибухом війни, найпізніше з моментом познач захитання режиму /поразка на фронті, розрухи внутрі/ згл. з вибухом загального повстання на ЗУЗ перекинути сильніші озброєні партизанські відділи за Збруч з завданням:

- а/ ширити диверсію й саботажні акції на глибоких тилах ворога,
  - б/ побудити до зриву совзвучні елементи на СУЗ,
  - в/ організувати збройні виступи й загальне повстання.
- Опановання важливих об'єктів.

6. Наступна чинність це опанування важливих військових комунікаційних, промислових та господарських об'єктів:

а/ знищення згл. розбродження військових залог, опанування військових магазинів /зброя, муніція, харчі, одіння і т.п./ гаражів, парків, станцій МТС, порохівень, летищ і т.п. Зайнятим добром частини поповнюють в першу чергу своє запотребування, решту ховають /магазинують/ у певних місцях. Що не встигнуть забезпечити віддають до вжитку чи на переховання населенню /особливо коні, харчі, одіння, мотори, а навіть зброю і т.п./. Що не можна забрати й забезпечити - знищити, коли б це майно мало знова попасти в руки ворога. Над змагашинованими речами /особл. зброєю/ назначити нагляд.

б/ черговими об'єктами являються засоби зв'язку й комунікації. /Б.8 Б і В/. Зміцня обсадити поштові уряди, поперегинати лінії військового зв'язку, опанувати радіостанції, мости, важливі переходи. Коли якогось засобу не вдасться втримати /телефон, централя - радіостанції/ - краще знищити їх. При мостах, тунелях і т.п. звертати увагу на мости на правду важливі для ворога. Їх нищити щойно тоді, коли нема сили їх втримати й коли їх знищення може принести ворогові більшу оперативну втрату. /відтинається тим ворогові можливість доставки запасів, відвороту і т.п./. Краще тарасувати шляхи на вузьких місцях і закрутах виколесеними поїздами, деревними завадами й т.п. Поперегинання ворожих телефонів, полунень та знищення його засобів зв'язку, як теж знищення засобів комунікації й транспорту /висадження мостів, тарасовання шляхів, нищення моторів, машин і т.п./ можуть нанести ворогові більше втрат чим зліквідування навіть більшого ворожого відділу.

в/ Важне є теж опанування й забезпечення перед ворогом таких господарських об'єктів, як під Б.8 Г. і Г.

Тактика повстанчих відділів. Організація вищих одиниць.

7. Імпровізований характер повстанчих відділів, слабкий вишкіл, узброєння, а передусім слабкий командний склад /брак вищих штабових старшин взагалі/ і дуже великі труднощі зв'язку зумовлятимуть діяння малими відділами. Такі відділи діятимуть майже виключно ненадійними швидкими й сильними нападами, передусім гранатою й багнетом. Коли перший удар на зорганізовану бездатну сильнішу ворожу частину не повівся - тоді відділ відступає, згл. на випадок сильного ворожого протиудару розпоршується на те, щоб знова зібратись на умовленому згори місці, для нового наскоку. В затяжний бій з сильнішою регулярною ворожою частиною повстанчий відділ з засади не в д а в т ь с я.

8. З того огляду найвищою одиницею, що ще в терені зможе діяти суцільно буде курінь - загін /на терені загону 10-15 сіл/. Засадничо будуть діяти менші відділи згл. курінь меншими відділами. З того огляду як теж з огляду на труднощі зв'язку повітові, окружні й обласні військові команди будуть радше координуючими чим оперативними командами частин свого терену. /вміна інформацій, налагодження співпраці, доручення переведених певних завдань на терені повіту /округи, опанування осель де повстання не відбулося і т.п./.

9. Коли б однак була змога поставити вищу одиницю від Куреня, тоді треба:

а/ якнайшвидше створити відповідний штаб для даної вищої одиниці /повіт - полк, округа - дивізія/ згл. коли такий вже є - під-

вилити його відповідними старшинами фахівцями з советської армії. До того дуже добре можуть надаватися старі українські штабові старшини та українці-старшини з РККА, що підуть до нас на службу добровільно, або під примусом особливо в перших початках, як це робив Махно/. Коли такий старшина працює під примусом - то дати до його солідну сторожу. Першу спробу саботування карати розстрілом. -

б/ подбати про конечні для бойової самовиотарчальности даної одиниці вогневі й технічні засоби /важкі кулемети, гранатомети, артилерія, сапери, звязок, протипанцирна та протилетунська зброя, валки і т.п./.

В такому випадку вища теренова команда сейчас переминюється /переорганізовується/ в штаб вищої тактичної одиниці, оставляючи для територіяльно-мобілізаційних справ конечну, вже чисто територіяльну команду /поповнення, мобілізація/.

Відношення до повстанчих відділів з червоної армії.

10. При творенні повстанчих відділів приймати до себе теж утікачів РККА, а то й цілі частини /сейчас навязувати звязок зо збунтованими частинами/. При чому треба бути обережним, особливо в перших початках /можливість провокації/. Коли ж однак ми маємо до діла зо збунтованою частиною, що виступила збройно проти советів - тоді можна сміло їх прийняти до нас.

При тому поодиноких дезертирів давати до наших відділів. До збунтованих частин висилати наших сильніших людей /звязкові/.

11. Українців-воjakів і старшин, що ми їх включили у наші військові ряди трактувати як своїх /соборництво/, уділяти їм всякої помічі та охоронити їх перед полоном. Старшин придніпрянців оставляти на ЗУЗ, втягати їх до праці.

12. При розбросі якогось відділу перевести сейчас розподіл по національностям. Українців прийняти до себе, заприятелених з нами поневолених Москвою народів на їх бажання теж. Краще з них /поневолених народів/ творити окремі відділи. Давати їм /нашим і приятелям/ усяку поміч і опіку /як в політ.інстр./

З рештою розбросного війська так: московську мужву по розбросенні віддати в полон німцям згл. ліквідувати. Інші народности пускати домів. Політруків і знаних комуністів та москалів ліквідувати. То саме /дещо гостріше/ з частинами НКВД.

Родя членів ОУН в червоній армії й на ОСУЗ.

13. Те саме, що ми в час повстання робимо на ЗУЗ стараємося при допомозі наших людей в заводах, тих, що є при РККА, або, що як збігці або партизанські відділи перейшли на ОСУЗ - зробити теж саме й на СУЗ. З тим, що ми там виступаємо радше як організатори, дорадники. Старатись ангажувати до праці якнайбільш місцевих. Особливо серед РККА старатись зробити якнайбільше /перетягати до повстання цілі частини/.

14. Головним завданням членів військовиків на СУЗ буде притягати тамошній елемент до боротьби з Москвою закривати їх до творення власної регулярної армії й дальшої боротьби за повну нашу незалежність й суверенність.

Очищення терену від ворожого елементу.

15. В часі хаосу й замішання можна дозволити собі на ліквідацію небажаних польських, московських та жидівських діячів, особливо приклонників більшовицько-московського імперіялізму.

Умундурування й відзнаки повстанців.

16. Від самого початку організації повстанчих відділів старатися однаково умундурувати й узброювати поодинокі відділи /бодай між собою/. Коли нема військових советських одностроїв, тоді бодай однаковий цивільний одяг. Шередусім старатися мати на лівій руці білу згл. синьо-жовту опаску /10-15 см широку/. Теж по можності інакше накриття голови /інакші шапки, перемалювати шолом/.

Для відрізнєння ступнів даний старшина має на ковнірі вповнений ріг кляпи білим полотном, підстаршина білий пасок на кляпі.

Місце головних сил. Відношення до союзницької армії.

17. Свої головні сили концентрувати подаліше головних шляхів і там сильно посилити свою акцію, щоб, заки відносини устabilізуються, мати там все в своїх руках. В тих теренах будуть повстанчі загони мати ще довгий час багато праці при ліквідації розбитих і розпорошених в терені ворожих військових відділів. При головних шляхах тримати тільки невеликі озброєні частини, що впили б сейчас перебрати владу й навязати контакт з союзниками. Люди, що організували повстання й перебрали владу остають на місцях аж до приходу союзницьких військ. Повстанчі частини сформовані на місцях остають на них, а не вдаються в погоню за червоною армією.

18. З приходом союзницької армії виходять напроти неї представники ОУН /цивільної й військової влади/, вітають їх як союзників, а заявляють, що ОУН очистила вже терен від большевиків, перебрала владу в свої руки, завела всюди лад і порядок та питають чи є при їхньому /союзницькому/ відділі представник ОУН Ст.Бандери, з яким вони хотілися б звязати. Люди, що перебрали владу стараються даліше її затримати згл. можуть її передати до диспозиції ОУН.

19. Військові представники ОУН заявляють, що вони хочуть даліше разом з німецькою армією воювати проти Москви, вказують на konieczність формування регулярної української армії, що є конечно теж з огляду на внутрішню безпеку, лад і порядок. Коли не вдасться створити регулярної армії старатися переформуватись на горожанську міліцію /в крайности/.

20. Коли б союзники домагалися розформування відділів - тоді поступити після окремої інструкції ОУН.

У. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПАНОВАНОГО ТЕРЕНУ

1. З хвилиною, коли певний терен всеціло опанований, тоді військо перебирає тільки військові справи терену. Решту справ перебирає цивільна влада.

2. З місця переформувати повстанчі загони в регулярні частини. До співпраці в тому напрямі притягнути усіх старшин, підстаршин і рядовиків українців з червоної армії. Притягати теж бурших польських старшин українців та старих старшин УГА і УНР, оскільки вони ще в військовій формі.

3. На Придніпрянщину післати добрих наших організаторів, що підшукували б спосібніших з поміж придніпрянців. Тих старатися притягнути до нас і при їхній допомозі мати вплив на армію. Члени ОУН в армії ^{на}СУЗ не висуваяться самі на чоловічі місця, а стараються як дорадники й аргументи мати вплив на формування правдивої Української Армії. Коротко: На ЗУЗ ми самі організуємо Українську Армію й творимо її ядро, займаємо командні пости. На ОСУЗ стараємося серед придніпрянців підшукувати ідейних старшин і при їхній допомозі будувати армію.

Г. ІНСТРУКЦІЯ БЕЗПЕКИ.

І. На час скорого вибуху війни.

І. Перервати зв'язок з людьми, що:

а/ були арештовані - придержані на НКВД, або сиділи у в'язниці за большевиків,

б/ підписали заяву співпраці з НКВД у "специвідділах" НКГБ, що знаходяться при різних урядах, інституціях, фабриках, школах і т.п., хоч не були арештовані,

в/ втекли в неоправданий спосіб з большевицької в'язниці, або з рук НКВД-истів під час різних транспортів, придержання в управліннях НКВД, або міліції НКВД і т.п.

2. Виїмок можуть становити такі, що:

а/ вирвалися з засідки НКВД, вживаючи зброї,

б/ заслуговують на довіря, оперте на докладнім провіренню справи, характерності даного чоловіка і зложені заборони другого характерного члена, що його особисто добре знає. Не відноситься це до людей, про котрих мова під точкою І/а/ і б/.

3. Стисло ізолювати від організаційного життя всіх, що:

а/ були арештовані - придержані на НКВД, або сиділи у в'язниці за большевиків, коли не підписували заяву співпраці з НКВД,

б/ переходять на большевицьку сторону без орг.клички під претекстом завдань військової розвідки сумежних держав /вони часто покликаються на "провід"/, забрати чи відвідати родину, спекуляції, забрати з дому одіння і т.п., хоч не були колись членами;

4. Ліквідувати, примінюючи відповідні санкції, всі спроби творення в терені не ОУН-івські клітини.

Провідних організаторів згаданих клітин уважати за провокаторів. Особливо звернути увагу на "мельниківців".

5. Уважати на провокаторів при нав'язуванні перерваних зв'язків з нашими сітками.

6. Чужих сіток, що можна їх перебрати, не включати до Організації. Виїмок можуть становити одиниці на правду вартісні з огляду на їхній характер і терен. Такого виїмку не можуть становити прислані за границі:

а/ мельниківці,

б/ інші, що прийшли без клички, хоч це були б знані передше, заавансовані члени.

Відносно останніх може бути спеціальна інструкція від Проводу.

7. Зв'язок Організації в політичній площині з людьми, з довоєнних теренів СРСР - українцями і членами інших поневолених Москвою націй, можна утримувати тільки після докладного випробовання їх через:

а/ Військ.Розвідку і апарат Безпеки /в такому порядку на майбутне/,

б/ сам апарат Безпеки /на тепер і майбутнє/.

Аж після цього можуть з ними говорити призначені до цього зв'язкові з Орг.-політичної референтури. Не можна захоплюватися різними їхніми оповіданнями про десятки зривів проти Москви та їхньою готовістю служити нашій Національній Ідеї чи Визвольному Протимосковському Фронтові, тим більше, чим скорше такі люде виявляють це словами, не набравши узаasadненого довіря до людей, з якими говорять. Таку чергу і обережність диктують часті спроби ворога підставити провокаторів.

8. Безпека прослідить, кладучи при цьому геловну вагу на методи офензивні /з огляду на короткий час і успіхи праці/:

а/ персональні дані НКВД-истів, обласних, городських і районних управлінь НКВД. /Прізвище, національна приналежність, місце замешкання, ресорт праці, степені службової залежности, опис особи/,

б/ персональні дані сексотів і провокаторів /прізвище, національна приналежність, політичне оприділення, місце замешкання, ресорт та заавансовання в праці, опис особи/,

в/ персональні дані членів компартії, передовсім членів обл. гор.- і рай-парткомів/прізвище, національна приналежність, партійне заавансовання, ресорт праці, місце замешкання, опис особи/,

г/ персональні дані всіх інших, важніших прислужників комуни /прізвище, нац.приналежність, політичне упріділення, характер і завдання в прислузі комуни, місце замешкання, опис особи/,

9. Безпека прослідить /примінюючи офензивні методи/ де містяться:

а/ політично-поліційні архіви при обл.гор і рай-управліннях НКВД,

б/ інші /крім НКВД-івського/ подібного характеру, як: прокурорський, судовий, при в'язниці та при обл-гор і рай-парткомах.

10. При устійнюванні приміщення архівів узяти під увагу такі дані:

а/ докладна адреса,

б/ число кімнати,

в/ відділ архіву з огляду на час і ресорти справ, проги-український і польський,

г/ хто провадить архів.

Коли б не вдалося ствердити даних, що є під: б, в і г, годі допомогти собі примусом у відповідний час /про це буде ще інструкція нище/.

11. Зібрати персональні дані про всіх визначніших поляків, членів підпольних організацій, які у відповідний час пробували б організувати відповідний виступ. Тут в міру потреби і спроможностей приміювати офензивну тактику.

12. Уложити "Чорну листу" всіх ревних комуністів, НКВД-истів, сексотів, провокаторів й інших вислужників комуністичного режиму.

На "Чорній листі" повинні знайти місце в першу чергу керівні особи.

13. Уложити "Чорну листу" поляків згідно з даними інструкціями під г.11/.

14. Уложити "Чорну листу" всіх визначних українців, що у відповідний час пробували б вести "свою політику", розбиваючи цим одностайну поставу укр. народу.

15. Безпека згідно з Військовою Розвідкою подасть дані й устійнить з іншими секторами Організації чергу обсадження у відповідний час інституцій й об'єктів характеру:

державно-адміністраційного, військового, комунікаційного, поліційного, судово-слідчого, господарського й інших.

16. Безпека спільно з Військовою Розвідкою буде старатися провірити й подасть відповідним орг.чинникам:

а/ можливості вибуху нім.-большевицької війни і приблизно час,

б/ військовий мобілізаційний плян на ЗУЗ,

в/ превенційні зарядження відносно нац.-свідомого елемента на ЗУЗ на випадок вибуху війни,

г/ інструкцію або висловлювану й устійнену думку поодиноких вище поставлених офіційних чинників про масове переселювання населення зі ЗУЗ разом з відступаючою червоною армією /або якісь інші масові акти/.

Ці відомості мають дати основу до відповідного наказу Організації на даний час. Джерелом цих інформацій можуть бути люди з управлінь НКВД або міліції НКВД, парткомів, воєнкоматів і т. п. До зааягнення цих інформацій вжити в першу чергу офензивних метод.

17. Безпека усвідомить компетентні організаційні чинники перед можливостями ворожій провокації і догляне, щоб в тому

напрямі подали відповідні орг.чинники по цій думці інструкцію з виразним підкресленням про можливу тенденцію ворога викликати передвчасний зрив.

Така інструкція мусить подати виразну заборону передвчасного зриву.

18. В перших днях революційного хаосу, Безпека подбає, щоб знищити згл. усунути всі зовнішні сліди чужинецького панування /державні знаки, шильди, пам"ятники, назви вулиць і т.д./

ПОЛІТИЧНІ ВКАЗІВКИ

Вступ.

Оун використає війну з СССР для розгорнення боротьби за Суверенну Соборну Українську Державу прискорення її здобуття.

Оун бореться за суверенну, неподільну, повну владу українського народу на УЗ. Влада спирається на організованій силі активу народу.

Передумовою здобуття неподільної влади - сильна політична й мілітарна організація по всій українській території та вироблення кадрів у керівництві державним і суспільним життям.

Генеральна лінія нашої політики й праці на УЗ іде під кутом тривкої основної підготовки згідно з напрямними Української Революції й визвольної боротьби всіх поневолених Москвою народів, проте ж включає особливі умовини евентуальности конфлікту й об'єктивної дійсности, що хвилево модифікують нашу тактику на УЗ.

I. Діяльність Оун до вибуху війни і в перших її початках.

1. Тим, що приходять на ЗУЗ, треба старатися нав'язати контакт зо сіткою. Коли розбита, пробувати ставити її дуже закрито й без акцій. Коли існують завеликі труднощі й загрожує небезпека ліквідації новоприбувших, обмежитися тільки до необхідних зв'язків і виждати до війни.

2. Вижидаючи війни, згл. вяснення ситуації, просліджують і провіряють ґрунт, настрої серед населення, армії, адміністрації, щоб знати, які гасла кинути, розважають, у яких місцях можна вдарити найвлучніше ворога, які об'єкти легше здобути, підготовляють пропагандивний матеріал, просліджують докладно терен свого діяння, підготовляють загальний план акції, перегляд людей військово, політично, фахово вироблених та їх примінення у боротьбі й майбутню організацію.

Особливо мусять тямити, що дуже важні є пропагандивні осередки, зокрема радіо-надавчі станції, яких захоплення й використання, хоча б кілька годин - переважна справа на початку збройної боротьби. Завжди мусять тямити, що ніякі малі, дрібні кличі, але велика, фанатична ідея пірве народ до боротьби.

3. Оун не розвогне сьогодні боротьби народніх мас, а навпаки, всякі самочинні, передвчасні, тим більше спровоковані, члени Оун гамують, щоб не дати притоки большевикам до масакри й винищення, готують сили на пригожий момент.

4. З огляду на більшу стабільність у побугі військ, пробують інтензивно і дуже потаємно найти контакт з українцями й поневоленими народами в армії, гворять наші організаційні клітини, ведуть серед них скриту революційну пропаганду, але з тим, що спільна чинна акція буде актуальна щойно в момент розхитання армії, хіба, що якісь спеціальні умовини диктували б вчасніший виступ. Коли б була ще актуальна справа побору, так українці повинні йти в армію. В адміністративнсмуні й господарському апараті вести аналогічну акцію, тиху, підривну.

5. Найважнішим, першим завданням це є мати ПРОВІДНИХ ЛЮДЕЙ в поодиноких місцевостях, зокрема в містах і промислових осередках. Коли немає організованих, то у відповідному моменті пропагандивно так поставити наші шляхи й напрямні боротьби й праці, щоб вони організували в боротьбу, бодай виразно з'ясувати завдання, а для них люди знайдуться.

6. Пробувати переслати деяких людей, передусім легальним порядком, за поміччю адміністративного чи господарського реферату,

евентуально війська на ОСУЗ, де треба творити вогнища-осередки нашої Організації та організувати революційну акцію.

7. У перших днях вибуху війни, коли ще советська армія незахитана і твердо держиться, ОУН не виступає зо зброєю в руках до боротьби. Тоді лише скріпляє пропаганду серед війська, розкладову й позигивну, посилює творення своїх організаційних осередків, підготовляє інтензивніше й свобідніше організовану силу до збройного виступу, конкретно упляновує з намічуванням людей форми й способи перебирання влади, організації збройної сили, війська й міліції, адміністрації, господарки, пропаганди й культури.

У цей час, безпосередньо підготовчий до виступу - веде інтензивніше підривноу роботу в господарці, адміністрації, транспорті, війську, зн. саботаж достав, заколот у транспорті, розклад у війську, саботаж у моторизованих частинах і т.д., воєнне замішання використовує для поширення хаосу, з'єднання бійців та поодиноких частин для справи революції; пробує вкрутити своїх людей в частини ЧА, щоб у слухний час стали там організаторами революції.

II. Збройний зрив.

Коли советармія розхитана, режим послаблюється, ЧА нездідна при наглому заскоченні із середини ставити тривалого опору - ОУН починає збройну боротьбу, збройне повстання, ТОТАЛЬНУ боротьбу.

Це значить: ОУН виходить явно на арену життя. Починається вибух Української Революції.

Засяг революції: пирвати маси до боротьби з Москвою, до боротьби на всіх ділянках життя, а передусім збройної.

Збройні відділи організовані ОУН з усіх бойоздатних українців, вдарять зокрема в війська НКВД і ті частини армії, які боронять режиму. Водночас наша пропаганда - наставлена на здемобілізування військових ворожих частин і перетягнення їх у наші лави та творення спільно з ними української визвольної революційної армії, в якій склад беремо всіх українців та членів поневолених Москвою народів, проголошуючи велику мету нашої боротьби: Революцію на 1/6 земної кулі з ідеями: свободи народам, свободи людині й соціальної справедливості.

При організуванні військових акцій маємо на увазѣ зокрема здобуття таких військових пунктів, які стратегічно:

1/ легкі до боротьби,

2/ матимуть велике моральне й пропагандивно-політичне значення /Київ-Львів - радіо/,

3/ дадуть товчок до вибуху й скріплення революційної боротьби на ОСУЗ, будуть іскрою для Української Революції в цілому СССР,

4/ Промислові осередки,

Це має бути початком і основою творення правильної української армії, для оборони Української Держави та здійснювання цілей української націоналістичної зовнішньої політики.

Дальша боротьба українського війська проти Москви буде співучасництвом України у протимосковській війні союзних держав, у визвольних змаганнях інших поневолених і загрожених Москвою народів та у встановлюванні нового ладу на просторах теперішнього СССР. Цю боротьбу має продовжати українське військо аж до повного розбиття Москви та звільнення від її окупації тих теренів, як це вимагає наша зовнішньо-політична концепція.

III. Вмарш чужих військ на Україну й українська державність.

1. Якщо фронт боротьби третіх держав з Москвою буде пересуватися через українські землі, тоді військова окупація України побідними чужими військами неминуча. Про те рішає відношення реальних мілітарних сил і сама природа війни. Зокрема факт, що Україна

не може поставити тепер такої збройної сили, яка могла би сама держати фронт протимосковської війни на відтинку власних кордонів та зробити зайвим вмарш чужих військ на українську територію.

2. Наше завдання в такій ситуації: не допустити, щоб Україна була тільки тереном розгри чужих сил з нашим ворогом, а вслід за тим об'єктом чужого володіння. Навпаки, власною боротьбою, будівництвом власної держави власними силами, за власною ініціативою здобути собі роль підмету й партнера, учасника війни та співтворця нового ладу на руїнах московської імперії. Виключаємо роль обсерватора та пасивно-вичікуючу поставу супроти подій, що йдуть на українській землі, а зокрема супроти війни інших держав проти Москви і їхнього порядкування.

3. Для того держави, які ведуть боротьбу з Москвою і не ставляться вороже до України трактуємо як природних союзників. Піднімаючи збройний зрив проти Москви та розпочинаючи будову власної держави зорганізованою силою українського народу - створюємо реальну підставу, щоби стати партнером і на підставі тих реальних фактів унормувати відношення між Україною, а тими державами як поміж союзниками.

4. Основною передумовою того є визнання і пошанування з боку тих держав суверенності і соборності України та дійсно позитивне відношення до української державності. Платформою трітійох союзницьких взаємин має бути спільна боротьба проти большевицької Москви й обосторонні користи із союзницької політичної, мілітарної та господарської співпраці.

5. Дальше відношення України до тих держав залежатиме від того, як вони будуть трактувати і шанувати права і життєві вимоги України.

IV. Будова Української Держави

1. Рівночасно з піднесенням збройного зриву проти Москви розпочинаємо відбудову Української Держави.

2. На звільнених від московсько-большевицької окупації частинах української землі, не ждучи на ніщо, ОУН проголошує відбудову Української Держави, встановлює владу, яка має зорганізувати державне життя в усіх цілях та кермувати ним.

3. Мандат до проголошення української державності на встановлення владу дає нам довголітня революційно-визвольна боротьба, підняття народнього зриву, державно-творча ініціатива та активна сила.

4. Таким самим мандатом користувалася би така самостійна українська сила, яка би перша піднесла зрив та розпочала будову самостійної української держави на Осередніх і Східних Українських Землях.

5. При будівництві Української Держави мусять бути сконцентровані всі українські сили, мусять в ній взяти участь всі українці, що щиро й чесно з відданям будуть працювати для неї та обороняти й заступати її інтереси.

6. Уконституування тривалої державної влади має бути опережено організованому вияві волі цілого українського народу у формі заініційованого ОУН загальному виборі Голови Української Держави по звільненні більшої частини українських земель та початковому налагодженню державного життя.

7. Відношення до чинників союзних держав на поданій попередньо платформі установить державна влада України на самому початку.

8. Якщо би на Україну прийшли війська таких держав, що вороже відносяться до української державності, тоді наша визвольна боротьба увійшла би у новий період.

V. Відношення ОУН до іншої революційної і державотворчої ініціативи

1. ОУН має за завдання дати ініціативу бути проводом і авангардом у реалізації усіх наведених цілей по змозі в цілій Україні, а передусім там, де уже своєю організацією і боротьбою опанувала терен.

2. При тому ОУН не ставить собі такої цілі, щоби у теперішньому етапі мати монопольне становище, виключно у своїх руках держати всю ініціативу та керму у визвольній боротьбі та державному будівництві. ОУН поставиться вповні позитивно та попре всіма силами кожному революційну ініціативу у боротьбі та державному будівництві, ініціативу політично доцільну, спрямовану на визволення і суверенність України, яку підніме скорше інша організована красава сила на тих теренах, де ОУН не змогла б в час і вповні покермувати революційним зривом та державним будівництвом.

VI. Відношення ОУН до вигання державної влади

1. Повногу влади в Українській Державі ОУН перебере годі в свої руки, як своєю політичною діяльністю та організацією опанує достаточну усі українські землі, у своїх рядах зорганізує найкращий, провідний актив цілої України та підготує своїх членів до кермування усіма ділянками державного життя.

2. Сьогоднішній стан такий, що ОУН вповні опанує ЗУЗ, весь самостійницький, провідний елемент, як теж широкі народні маси. Зате позиції ОУН на О- і СЗЗ під оглядом організованої сили оного слабші. Тому ОУН не буде на самому початку перебирати повноти державної влади в цілій Україні, тільки змагатиме до вдержання її у своїх руках на ЗУЗ, а на Осередніх і Східних Землях будуть члени ОУН займати керівні пости та обсаджувати державні апарати на різних щаблях в міру можливости.

3. Тому, що навіть ОУН не має опанованих вповні усіх українських земель в такій мірі, щоби могла з повною відповідальністю взяти виключно у свої руки повногу державної влади, уже зараз і немає жадної іншої організованої політичної сили з такими завдатками, - будування державної влади на монопартійному принципі від самого початку для української державности було б шкідливе, бо не спіралось б на завершеному процесі внутрішньої кристалізації та реальному укладі сил. З другого боку многопартійна політична система та розподіл державної влади за міжпартійним ключем уже виказали свою шкідливість як в Україні, так теж в інших державах. Тому ОУН відкидає і поборює таку систему.

4. Узглядаючи вище поданий фактичний стан, ОУН видвигає та здійснюватиме наступну концепцію:

а/ до часу завершення процесу внутрішньої політичної кристалізації та повного охоплення націоналістичним рухом всього провідного активу цілої України, державна влада буде організована під персональним оглядом не на партійному принципі, тільки на принципі авторитетности, особистих і фахових кваліфікацій. То значить, що Головою Української Держави мая бути чоловік, що має авторитет і повне довір"я цілого українського народу, свобідно вибраний цілим народом.

Керівні пости в уряді з зазначенням Голови держави будуть займати люди, що на підставі своїх моральних вартостей і провідницьких здібностей мають авторитет і довір"я в народі, а при тому відзначаються високими фаховими кваліфікаціями та організаторськими здібностями. Той сам критерій обов"язуватиме при обсаді цілого державного апарату.

б/ Організація Українських Націоналістів перебирає завдання

кермування українською політичною думкою, виховування і вишколювання провідницьких кадрів та виховання цілого народу.

5. Першою повноправною владою Української Держави буде той уряд, що повстане в Україні як провід визвольного зриву, ініціатор та керманіч відбудови Української Держави. Його мусять визнати всі українці.

6. У випадку, коли б повстало рівночасно і незалежно від себе більш провідних осередків визвольної боротьби та державного будівництва, тоді першим завданням їх буде спільно створити один уряд. Коли би цього не можна зараз зробити, тоді обов'язки й права верховної української влади як Уряду Української Держави припадають тому самостійницькому осередкові, що у збройній боротьбі та державному будівництві диспонує найбільшою організованою силою та опановує найбільше українські території.

7. ОУН перебере відразу повноту державної влади на ЗУЗ як одинок там організована сила і змагатиме до того, щоби своїм вкладом у визвольну боротьбу та державне будівництво зайняти зразу провідне місце в цілій Україні. Одначе, якщо би на Осередніх і Східніх Українських Землях повстав скоріше інший самостійницький центр, який з успіхом зорганізує визвольний зрив і будову держави, опанує своєю владою більший простір України, та дійсно стоятиме на платформі повної суверенности й соборности України - тоді ОУН визнає його центральною владою України і йому підпорядкується державна влада, встановлена ОУН на опанованих нею теренах. Дальша постава ОУН супроти такого уряду залежатиме від того, як він буде вив'язуватися зо своїх завдань.

8. ОУН буде докладати всіх зусиль, щоби незалежно від того, яка є позиція її членів в уряді і державному апараті, - ціла державна політика, організація і розвій всіх ділянок національного життя, йшли по лінії програми ОУН з найкращою користю для України.

9. ОУН завжди стоятиме на сторожі добра України та дбатиме всіми способами, щоби той уряд і цілий державний апарат служив тільки Україні і змагав до її найкращого розвитку. Не узнаємо егоїстично-партійного критерія і все, що корисне для України, будемо попірати, а все, що шкідливе, нищити, без огляду на те, хто це робить.

10. Вся повертаюча еміграція мусить вповні підпорядкуватися українській самостійній, суверенній владі на українській землі.

11. Якщо б у зв'язку з розвитком воєнних подій заіснувала така ситуація, що українські землі заняли б нагло війська іншої держави перед тим, заки успіла б оформитися державна влада, тоді поза теренами, які опановує ОУН і є на ньому дійсною українською владою, компетенції тимчасової української влади належали б тільки такому тілові, що спірається на організованій українській силі, повстало з української ініціативи та добре заслугає добро України.

12. Кожна установа, яка б одержала мандат і владу від чужоземних чинників, хоча би вона складалася з українців, є установою даної держави. Вона не може претендувати до права сповняти роль українського представництва як суверенної української влади. Своє відношення до таких інституцій ОУН буде окремо нормувати у кожному конкретному випадку.

VII. Політична організація

1. Рівночасна з розбудовою і закріпленням зовнішньо-політичної, військової та господарської сили Української Держави ОУН буде будувати найпевнішу підвалину й опору її сили та розвитку - здорову й міцну політичну організацію: О У Н.

2. Головне завдання в тому напрямі закріпити і розбудувати свої впливи, діяльність і організацію на Ссередніх і Східніх Землях в такій мірі, як на Західніх.

3. Західні українські землі мають при тому сповнити роль головної помічної бази.

4. Розподіл сил на перший етап такий, щоби на західних землях відразу опанувати ситуацію і закріпити позиції ОУН, перебираючи державну владу, а рівночасно на Осередних і Східних Землях через діяльність членів ОУН створити основи дальшої розбудови Організації.

5. По короткому першому етапі ОУН переведе зміни в розміщенні своїх сил.

Д. ПРОПАГАНДИВНІ ВКАЗІВКИ

На передвоєнний час, на час війни й революції та на початкові дні державного будівництва.

I. Передвоєнний час
а/ пропаганда серед армії,
б/ пропаганда серед населення,
в/ технічна підготовка.

II. Війна й революція
III. Початки державного будівництва.
IV. Додаток: приклади текстів.

х х х

Д. ПРОПАГАНДИВНІ ВКАЗІВКИ

I. Передвоєнний час

Вступ:

Перед війною вести посилену підготовку та найбільш утаєну пропагандивну працю такими засобами:

- а/ шептана пропаганда /вістки, кличі, цілі боротьби/,
- б/ кольпортажа націоналістичної літератури,
- в/ ширення революційних пісень,
- г/ політична сатира,
- г/ особисті й посередні зв'язки з різними кругами населення,
- д/ підготовка змісту, людей і засобів на час зриву,
- е/ технічна підготовка.

Зміст шептаної пропаганди має двояке завдання: мобілізувати позитивними кличами до боротьби 1/ українців, 2/ немосковські народи, 3/ всіх невдоволених з большевицьких порядків й розкладати ворога, виказуючи слабкість режиму і сіючи зневіру в успіх якоїнебудь оборони.

Позитивні кличі мають умасовити політичні цілі нашої боротьби й приєднати до фронту нашої боротьби найширші круги українців і чужинців. На першому місці українські справи.

Серед армії:

Звернути особливу увагу на ширення розкладової пропаганди серед червоноармійців із нугра через мобілізованих та ззовні, подаючи водночас також позитивні кличі нашої боротьби.

Подавати в такому порядку підривні думки й вістки:

1. В армію ідемо, бо там наша зброя. Воквати за московську комуну не будемо, але за Україну. Берім у свої руки зброю - здобудемо волю!

2. Не будемо своїми грудьми боронити большевицької нужди, голоду, гнегу й переслідувань. Не будемо вмирати за московську тюрму народів. Не будемо нести неволі свобідним народам.

3. Війна взагалі недоцільна. Большевики сьак чи так програють. В Росії вже приготована революція! Робітники вже бунтуються, штрайкують. По селах приготовляють повстання! В містах вже голод!

4. а/ Війна не вдасться! Уряд зрадив нарід, бо 1. не підготувався до війни, 2. продавав німцям збіжжя, 3. продавав бензину, а гепер їх машини нашою бензиною їдуть нам на голови і нас б'ють! Поїзди вже два роки з нашим добром йшли до Германії, а ми пухли з го-

лodu. Сталін змовився вже давно з Гітлером, а нам кажуть гинути. Зрада!

б/ Ворошилов німецький шпiон, зрадники нами командують, бо слухають чужих шпiонiв! На вiйні хотять доробитися, а ми маємо гинути? Не хочемо вмирати, не будемо каліками вертатися! Не будемо воювати за чужі інтереси! НКВД на фронт!

5. В летючках і усних розмовах вплітати такі думки:

За наші хлібоздачі, продналоги, за голодну смерть наших братів, за нашу неволю в заводах, за примус нашої стахановщини кремлівські собаки збудували свої танки й літаки. Ми були рабами машини й колгоспу. Нині нас зробили рабами воєнних машин і примушують боронити свої тюрми й неволі. Але самі машини не поїдуть. Ми ними керуємо. Ми поведемо їх на тих, на кого хочемо. Часу нашої розплати ми не змарнуємо. Вбивайте політруків і вірних сталінських собак, що нас стережуть.

По групах політруків підемо на голову Сталіна!

Воюємо зброєю, що її наші кати проги нас зготовили!

6. а/ Ширити серед загалу червоноармійців кличі такого типу:

Нема пощади червоним кропопійцям!

Нема ласки їх слугам!

Сталінські й жидівські комісарі – перші вороги народу!

З народом – проги ворогів народу!

Зброя в наших руках – загибача для Кремля!

б/ Серед українців-червоноармійців ширити свідомість, що тільки Суверенна Українська Держава може забезпечити українському воєнці вiд свобiдне й людське життя; що тільки в самостійних національних державах і в Українській Державі населення не буде вгинатися і здихати від тягару податків, які йдуть на удержання великих армій на Далекому Сході, в Фінляндії, Туркестані і далеких країнах, які Україну нічого не обходять. Чому маємо годувати стільки війська в країнах, які нам непотрібні, а самі здихати? Чому маємо давати останнє наше добро на більшовицьку агітку в чужих державах, де робітникам куди краще живеться, як найліпше платним стахановцям у нас? На те, щоб Москва за наші гроші мала більше засобів нас гнобити! Для оборони української землі й свободи не треба буде годувати великих армій ані в Сибірі ані в Туркестані. Не треба буде здирати грошей на брехню про всесвітню революцію пролетаріату чужих народів, який тої революції не хоче, й жене буком більшовицьких агітаторів, і які для нас ані копійки не платять. Кожний думає про себе. Думайте й ви про себе.

Бийтеся за свою свободу!

Розкуйтеся ошукані!

Ідіть з народом проти червоної й білої Москви!

7. Не вірте в силу ваших катів. Вони тої сили не мають, бо: Сила – то зброя, а зброя у ваших руках!

Проти кого повернете свою зброю – той згине!

Вплітати до летючок і розмов такі думки:

Не вірте, що поліпшигься ваша доля, як прийде комуністична революція в цілій Європі. Це брехня жидівських ошустів, що вас дурили наспілку з москалями. Вони хотіли б такої революції, бо годі, не боячися війни, змогли б у спокої ще не таку неволю завести. Але кому – ністичної революції в світі не буде, бо робітники її не хочуть. Робітники Західної Європи боягься московсько-жидівської комуни. Вони бачуть всю брехню й ошуство. Вони знають, що:

марксизм – жидівська вигадка, що:

серп і молот – то смерть і голод!

Московсько-жидівська комуна – то ворог народу!

Москва міцна своєю брехнею, коли на дурнів натрапить. Ви міцніші, бо ви правду знаєте, правду бачите кожного дня і московське брехливе слово безсиле на вашу правду. Ви міцніші від Москви, бо дурний ворог зо страху перед Германом піддав усю свою зброю у ваші руки.

Ворог забув, але ми пам'ятаємо, як нас катували червоні кати!

8. Заздалегідь подавати такі вказівки й кличі на час вибуху війни:

З вибухом війни бийте большевиків, що вами командують! Винищуйте штаби, стріляйте москалів, жидів, енкаведистів, політруків і всіх, що хочуть війни й нашої смерті! Це найбільші вороги народу! Не вагтеся ні хвилини далше обороняти кремлівських собак, бо гнів народу впаде на вас!

9. Українці армейських частин, що стоять на неукраїнських територіях забирають зброю, гуртуються в невеликі гурти, пробиваються організованими частинами чимскоріше до своїх областей. По дорозі допомагають всюди місцевому населенню організувати місцеву, протимосковську владу, залишають йому злишню зброю. На той час підходять такі кличі:

На поміч поневоленим братам!

Сини мої, орли мої, летіть в Україну!

10. Коли українським озброєним частинам неможливо пробитися на Україну, прилучуються до протимосковської революції того народу, на якого території перебувають. Коли заворушень ще нема, самі організують і пропагують протимосковське повстання за кличами:

Через розвал московської імперії до визволення поневолених народів!

Свобода народам! Свобода людині!

Досить московського визиску! Наше багатство для нас!

Геть з диктатурою Кремля! Влада народів!

В своїй державі - свої права!

11. Де національно-політична свідомість ще не дозріла, щоб у поневоленого народу збудити бажання до самостійного державного життя /як напр. у сибірських народів/, пропагувати ідею союзів або федерацій кількох сусідніх держав для оборони проти Москви.

12. Вернувшись в українські області, українські бойці, допомагайте населенню, або самі починайте організувати місцеву владу в селах, по промислових осередках, районах, областях. Перебирайте охорону заводів, магазинів, колгоспів й МТС перед розграбленням.

На фронті здавайтеся в полон, заявляючи, що ви українці й хочете боротися з Москвою за вказівками ОУН під проводом Степана Бандери.

Серед населення:

Захищення совєтської влади, відступ військ створить пригожий момент для повстанчої акції й перебирання влади.

1. В національно мало свідомих середовищах, особливо на ОСУЗ, повстанчу акцію заздалегідь пропагувати під кличем кінцевої самооборони перед большевицьким бандитизмом. Ширити такі кличі й думки:

Не дозволяйте забирати й перевозити народнього майна з української землі. Відбирайте награблене!

Українське майно в українські руки!

Смерть грабіжникам України!

Краще навіть знищити народнє майно, як віддати його московським грабіжникам!

2. Від цих кличів-закликів до організування самооборони - переходити до кличів політичних с т у п н е в о, завершуючи націоналістично-самостійницькою пропагандою. Для переходу до відкритої націоналістичної пропаганди уживати таких напр. кличів як:

Український хліб і золото - тільки українцям!

Без московсько-жидівської комуни кожний буде хазяїном.

Самостійна Україна - то краще життя і радісна праця. В неукраїнських середовищах послугоуватися такого рода кличами:

Комуна - ворог народу!

Краще боротьба, як повільна смерть!

Досить голодного миру! Хай буде сита революція!

Досить неволі по колгоспах! Вся земля селянам!

3. У всіх українських середовищах широко пропагувати ідею, що все майно на українській землі, всі лани, всі ліси, всі заводи й фабрики, всі доми з усім добром по селах й містах є власністю українського народу. Ширити кличі:

Не дайте грабувати України!

Українці! Беріть те, що ваше! - Кулю грабіжникам!

4. В робітничих осередках звертатися проти поневолення працюючих по фабриках і проти визиску робітників. Приклади кличів:

Робітник не раб! Досить неволі по заводах!

Свобода всім працюючим!

Соцзмагання - це новітнє кріпацтво комунарських хижаків!

Донбас - Дрогобич - нерви України! Ні куска вугілля, ні краплі нафти ненажерній Москві!

Стахановці - наймити кремлівських неробів!

Кінець стахановщині! Смерть кремлівським обманцям!

5. Українське село і загал українців мобілізувати передусім кличами національно-політичними, не переосудувати при тому соціальної та особливо земельної справи. Політичні й бойові кличі:

Україна для українців!

В українській землі - українська влада!

Твори Українську Державу, бо згинеш без неї!

Здобути, або дома не бути!

Смерть московсько-жидівській комуні!

Бий комуну, спасай Україну!

За землю, за волю, за людські права! Хай згине комунa, хай згине Москва!

В своїй хаті своя правда і сила і воля!

За голод, знущання, Словки, Сибір нам нині Москва заплатить!

Соціалні кличі:

Кінець колгоспам і кріпацтву!

Україна без холопа і без пана!

За землю, за владу, за вільне життя!

Українське майно в українські руки! Мордує червоних грабіжників!

В час вибуху революції ці кличі якнайширше умасовлювати і якнайчастіше повторювати. Перед вибухом війни й революції ширити їх заздалегідь шептаном пропагандом і пояснювати їх зміст згідно з Постановами ІІ.ВЗОУН з 1941 р. і з політичними інструкціями.

6. Серед українців поширити свідомість, що наша допомога поневоленим Москвою народам не є справою придуманого чоловіколюбства, але життєвим інтересом українського народу. Прогнавши москалів з нашої землі, не будемо мати сил, щоб знову Української Держави так довго, доки нашим сусідом буде велика московська імперія - червона й біла. ОУН під проводом Бандери не заперестане боротьби, доки московська імперія не буде знищена. Знищити Москву, як велику імперію і звести її до самих тільки московських земель можемо лише тоді, коли на всіх немосковських землях повстануть самостійні національні держави. Іншої дороги нема.

Справа визволення поневолених Москвою народів - життєвий інтерес України!

На руїнах московської імперії Україна воскресить поневолені народи!

Смерть Москві! Свобода поневоленим народам!

Встане Україна і розвіє тьму неволі!

7. Перемінювати большевицькі гасла на кличі революційно-визвольні, змінюючи або подаючи відповідні слова як нпр.:

Пролетарі всіх країн єднайтеся до боротьби з московсько-жидівською комунією!

або:

Повстаньте гнані і голодні проги червоної Москви!
Час розплати настав! Смерть Сталінові!

До большевицьких кличів на прилюдних місцях дописувати /домальовувати/ наші, революційні слова.

8. Під знані мелодії большевицьких пісень підкладати слова на-
смішливі або бойові.

/Диви додаток з переріркою Інтернаціоналу/.

9. Заздалегідь прогидіяти замаскованій агітці ворога, що схоче баламутити українців та інтригам політичних спекулянтів і агентів. Ширити думки:

Не вірте нікому. Справедливість в Україні заведе тільки Українська Народня Влада, в обороні якої стоїть і завжди стоятиме ОУН^К під проводом Бандери. Всі на допомогу Українській Владі в її боротьбі за Українську Державу! Все для Української Народньої Армії!

Смерть Москві червоній і білій!

Ні сліду москаля в Україні!

Кінець московській облуді! Смерть замаскованим ошустам і агентам Москви!

Геть з політичними спекулянтами! Знаємо хто нас до бою провадять!

10. Розгоргаючи пропагандивну роботу, остерігати населення перед всякими провокаціями, що могли б спричинити передчасний виступ, а в осередках з високою революційною свідомістю не заогнювати передчасно настроїв.

11. Заохочувати цивільне населення до виїзду й переходу на СУЗ, даючи поучення як по дорозі ширити паніку, зневіру в силу ворога, підривати бойоздатність армії, як в ній вести наші позитивні кличі боротьби та давати почини й організувати протимосковську силу, а згодом місцеву владу.

Технічна підготовка пропаганди ОУН.

Намітити окремих людей до підготовки й переводження пропагандивних акцій у час революції.

До підготовки належить:

а/ придбання паперу, фарб й друкарських фарб, згл. плян опанування заздалегідь намічених магазинів, друкарень, клішарень, цинкографічних робітень.

б/ Приготування національних і організаційних прапорів, тризубів, синьо-жовтих опасок, кикардок і т.п.

в/ Забезпечення для себе в уплянованих місцях радіоапаратів, голосників, а головню радіостацій.

г/ Вивчення програмових матеріалів до промов /рід маніфестів/.

г/ Приготування редакторів й матеріалу до газети.

д/ Поширення революційних пісень /вибраних/.

е/ Зорганізування справного й швидкого апарату кольпортерів й курієрів для шорого розповсюдження летючок, плякатів, наказів, для писання кличів на мурах, пропагандивно-декоративних робіт і т. п.

Цю роботу треба зробити заздалегідь, бо в революційному хаосі не буде на те часу.

II. В і й н а й р е в о л ю ц і я

I. Головні пропагандивні цілі в цьому періоді нашої боротьби є:

а/ Пирвати до збройного зриву проги Москви й проги большевизму найширші маси українців і не-українців,

б/ проголосити в кожній місцевості української землі самостійність Соборної й Незалежної Української Держави й одночасно з про-

голошенням самостійності виразно підкреслити, що боротьбу за самостійність організує Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери.

в/ Пропагувати при кожній нагоді, що ОУН під проводом Ст. Бандери організує й веде не тільки боротьбу за самостійність Української Держави, але за повний розвал і знищення московської імперії і за створення на її руїнах самостійних національних держав.

2. Зміст пропаганди мусить бути достосований до людських середовищ.

В українських середовищах вести пропаганду під кличем боротьби за Самостійну, від нікого Незалежну, Соборну Українську Державу й за винищення її ворогів.

У національно мішаних осередках під кличем свободи людини й визволення з економічного визиску.

В не-українських теренах під кличем визволення з-під московської гюрми народів і творення самостійних національних держав.

Серед війська за винищення більшовицького прогінароднього командного складу й за збройний перехід армії й її чинну участь у визвольній боротьбі поневоленого населення, додаючи відповідні кличі з попередніх груп, залежно від національного складу, армейської частини.

Постійно підкреслювати, що поспіх, самопевність й рішучий удар рішають про перемогу.

3. Масу зрушити з засиджених місць. Села кинути на міста, де головні нерви ворожої влади, пропагуючи клич: "Селянська Україна здобуває міста й нищить ворогів України!" Політичні й соціальні кличі для села в розділі II.5.

4. В міру можливости організувати робітничі демонстрації, масівки і мігінги. Приєднувати червоноармейців на бік робітництва, що воює за своє право до свободного людського життя, за соціальне визволення від визиску більшовицьким, державним капіталізмом.

Геть з визиском кремлівської кліки!

Геть з більшовицьким глуфом над робітником!

Кінець державному капіталізмові!

Кінець неволі по заводах!

Усі фабрики - власність тих робітників, що в них працюють!

5. Як почнеться відворот червоної армії - агітувати заздалегідь усіх працюючих стати до оборони перед знищенням своїх варстатів праці. Звернутись до них з закликком, у якому були б приблизно такі думки:

Робітники! Бороніть своїх варстатів праці. Не дозвольте в часі відвороту червоної армії нищити ваших заводів і фабрик. Вбивайте ворогів, що між вами - жидів і сексотів. Замініть свої фабрики на твердині й бастиони визвольної революції. Не давайте вивозити й нищити праці ваших рук!

6. Повстанча акція починається розбросанням осередків ворожої збройної сили /військових частин, НКВД, міліції тощо/.

Одночасно з наскоком на ворога негайно проголосити Самостійність Української Держави - по змозі маніфестом до Українського Народу й відозвами та плакатами до населення.

Розліплення маніфесту /коли нема друкованих примірників, там малювати ручно/ й масове розповсюдження відозв в кожному місті й селі - завдання пропагандистів.

7. Коли повстання сяк-так спараліжує ворога, скликати людей й відчитати їм /при відкритих головах/ маніфест ОУН про відновлення Української Держави й про війну України з Москвою. Промову закінчити включенням усіх боєздатних українців в склад Української Народної Армії.

Перевести з наказу ОУН під проводом Бандери присягу всіх приєднаних (жінок і дітей теж) на вірність Українській Державі аж до смерті. В присязі відмітити, що будуть служити Українській Державі усім майном і своїм життям та боронити її до останньої краплі крови.

Всіх боєздатних спрямувати зараз - за вказівками повстанчого проводу - на загрожений відгинок, а коли в даній околиці бою нема, до міст на допомогу і зміну нашим відділам.

8. Дуже інтензивно пропагувати справу озброєння всіх українців, розвиваючи такі думки:

У ворога нашу зброю здобудемо!

Нарід без зброї - безпомічний каліка між хижакми!

Раз здобугу зброю не віддавайте нікому!

Ви володарі української землі, ви мусите мати чим її боронити!

Лиш зброя у ваших руках забезпечить вам ваші права! Зброю і магазини зброї віддавати під опіку, згл. нагляд найпевнішого українською елементу, якщо від місцевого провідника ОУН не буде призначених окремих людей.

Поширити серед населення свідомість, що не-українці не мають права мати зброї на українській землі, а коли хтось переховує або укриває - підписує собі присуд смерти. Пропаганду поперти прилюдними розстрілами.

9. Велику увагу звернути в той час на червону армію. Поселити найінтензивніше пропагандизну роботу знутри і зовні за вказівками І.Розділу. Кидати якнайчастіше наші позитивні й негативні кличі. Звертатися з зазивами, як нпр.:

Червона армія оберне свою зброю проти червоних катів!

Товариші! Червоноармейці! Бійці! Наші батьки й наші брати на засланнях і в гюрмах, наші жінки, сестри й матері в колгоспному ярмі Геть з комуністичною неволею! Геть з червоними катами! Смерть тиранам! Воля робітникам і селянам!

Поширити вістку, що Сталін заморцований. В Москві революція. Що англійське радіо подає подробиці перевороту.

10. Проголосивши Українську Державу на всіх видних місцях, особливо на державних будівлях і установах вивішувати жовто-блакитні прапори і тризуби на організаційні прапори. Робити це в містах і селах.

11. На мурах малювати /гиром, дьохтем, чорною фарбою/ якнайбільші чорні Тризуби - де тільки вдасться - щоб з першого дня маркувати наші сили й сіяти пострах. Покрити мури й паркани націоналістичними кличами й плякатами.

12. Першого дня захопити друкарні та цинкографічні заклади та заставити чужих фахівців до праці під терором, арештувати в друкарні і в цинкографічних закладах і не випускати з праці до дому, доки відносини не будуть вповні упорядковані. Те саме робити з радіостанціями й з чужонаціональною технічно-фаховою прислугою. Згори заповісти, що за найменший саботаж - смерть. Слова додержувати. Кари для постраху виконувати прилюдно. Подбати про військову охорону друкарень і радіостанцій.

13. Захопивши радіостанції, надавати в перших днях безнастанно бойові заклики, маніфест до українського народу і до народів поневолених Москвою пропаганду націоналістичної програми, бойові марші, патріотичні пісні й деклямації, комузикати про успіхи революції й воєнні події. Радіонадачі висилати на тих самих хвилях, що до того часу. Важніші справи й вістки надавати в тих самих годинах, що давніше й повторяти їх що дві-три години. З матеріалом поступати так, якби радіостанція мала бути за кілька годин втрачена. /Може бути збомбардована/. Не давати непотрібного - найліпше повторити те, що найважливіше.

14. В многолюдних місцях /майдани, перехрестя головних вулиць тощо/ інсталювати голосники, надавати якнайчастіше бойові марші, причувати населення їх співати, розліпляти пропагандизні афіші, робити написи, надавати й виголошувати короткі промови, закінчені кличами, звідомлення про полсження, накази й поучення для населення.

15. Пляново розмістити пропагандистів по окремих повстанчих загонах і військових частинах.

16. При пропагандивному осередку дібрати а/ летючий гурток агітаторів, б/ редакційну колегію газети, летючок, відозв, в/ мистецький гурток для роблення афішів, ілюстрацій, карикатур, для декорації міста, оформлення манифестацій, г/ рухливий апарат кольпортерів, курієрів і людей, що вигинання цератових шаблонів /графарети/ і скорого малювання кличів на мурах, г/ гурток фотографістів для роблення знімок про знущання ворога, з днів боротьби.

17. Не втрачати нагоди пропагандивно використовувати перемарші націоналістичних і повстанчих військових відділів через оселі.

Засоби: націоналістично-бойові марші, патріотичні пісні, розгорнені прапори; в часі зупинки короткі промови; пропагандивно-оформлене припинання нових добровольців.

18. Пропагандивно підготовляти за окремими плянами - залежно від умовин, воєнного положення і технічних засобів - такі події як:

а/ присяги повстанчих відділів, що будуть відбуватися з наказу Провідника ОУН Степана Бандери на вірність Українській Державі,

б/ присягу Української Народньої Міліції /Диви Інструкції Безпеки/,

в/ присягу цивільної управи - назначеної Провідником ОУН Степаном Бандерою - на вірність Українському Народові в Українській Державі.

19. Ще перед вибухом війни й революції вкорінити глибоко думку про обов'язок перебрання всієї, найповнішої влади в українські руки. По проголошенні самостійності Української Держави заєдно пригадувати в пропаганді між населенням, котрі ще установи переочено й не захоплено в українські руки.

20. Поборювати серед українців почуття милосердя до недобитків ворожих банд, що не зложили зброї. Боротьба з ними безоглядна. Ширити задалегідь кличі:

Ні куска хліба москалям! Хай здихають прибудди!

Хай здихає ненажерна кацапня! Ми пам'ятаємо роки голодової смерти!

Не будьте милосердні! Для нас милосердя не було!

Не спомагайте московсько-жидівських зайд!

Не забувайте, що вас КАТУВАЛИ!

Собакам собача смерть!

З большевиками по-большевицьки!

21. Не допускати жадної ласки для тих, що не послухали наказів ОУН і розпорядків Української Влади. Свідомість, що обіцяна кара буде виконана, глибоко вкорінити серед широких кругів населення й здобути тим послух й пошану в елементах неприхильних Україні.

22. Прогнавши ворога зо своєї області, йти на фронт проти Москви під кличами:

Проти Москви!

Не віддамо здобутого!

На поміч поневоленим братам!

За міцні кордони України!

Націоналісти - члени ОУН - перші на фронт!

За державу Володимира Великого!

Всі українці на фронт! На фронті рішається наша доля! Поборювати настрої обороняти власне село, чи обістя. Тоді виб'ють нас оцинем.

23. Не обіцяти забагато. Не дурити, що з хвилиною встановлення Української Влади економічне положення зразу поліпшиться. Навпаки - підкреслити, що в кожній війні є економічні недостачі, що вони й у нас будуть, на це треба бути приготованим, перетривати час боротьби, обходитися чимнебудь і спомагати тих, що борються за нашу свободу.

Поліпшення економічного положення буде приходити ступнево - як наслідок зусиль і праці цілого народу на свободній землі. Боротьба йде не за нинішній день, але за долю майбутніх поколінь. Перша річ визволитися від катів, хоч би це коштувало життя й майна всіх живих українців.

Наш бій - останній! Коли гепер програємо - ніколи вже Україна не прожене ворога зо своєї землі, не підніметься до свободного життя!

Клич:

За щастя наших дітей!

За волю України!

Поширяти такі думки:

Нас гірко проклинуть наші діти, коли цю війну програємо. Коли через нас український вояк, що на фронті боронить нашої волі, не буде мати що їсти і з голоду програє бій.

Не тікайте в ліс, не ховайтеся у запіллі. На фронт! Бороніть своєї долі, як нагода промине - буде запізно!

Клич:

Усе для Української Народньої Армії! Усі українці на фронт!

Вішайте гусів і дезертирів на першій вербі!

Чи краще на Соловках знову конати, чи побідити ворога в бою?

Хто жалує допомоги Українській Народній Армії - той ворог нашої свободи!

24. Де тільки можливо - негайно видавати націоналістичну газету, бодай до часу, доки пошта не буде налагоджена, щоб доставляти центральну пресу. До редакційної праці взяти всіх чесних українців. Зміст контролювати.

В початках, перед установленням уряду цензури, не допустити до видавання ніякої іншої преси, щоб оминуги диверсії.

25. Видаючи летючки, газети, афіші, пам'ятки про приєднання не-українців ворожих Москві, або большевицьким порядком.

Підтримувати їхні стремління до самостійного державного життя. /Не забувати про політичну сатиру/.

26. У промовах, летючках, газетних статтях, в радіо, на мурах й на всіх видних місцях якнайчастіше послуговуватися короткими бойовими кличами. Перед вибухом повстання ширити їх шептаню пропагандю, пояснюючи їх зміст. З вибухам повстання голосити їх явно на кожному кроці. Кличі змінити відповідно до часу й до кругів, яких у даних умовах треба приєднати до фронту боротьби. Вибравши кличі, повторяти їх раз-у-раз у різних формах /на мурах, транспарентах, плякатах, в радіо, летючках, газетах, промовах, піснях/.

27. У змісті пропаганди поширяти, популяризувати й пояснити політичну програму нашої боротьби на основі постанов ІІ.ВЗОУН з 1941 р. /Програмі й політичні постанови/ та політичних інструкцій.

28. Укладати короткі пісні на одну строфу на дуже просту й приємливу мелодію й вкладати в них актуальний політичний зміст, сатиру, сарказм. Пісні такі типу коломийки, чи більшовицького "яблучка" з 1917 р. є в масовому обігу кілька гижнів і свою роботу роблять, деякі вбиваються в пам'яті назавжди.

29. Пропагандивно оформлювати похорони жертв Української Національної Революції. Ставити хрести на бойовищах, організувати масові походи до тих місць, переводити там присяги, організувати походи дітей з цвітами.

30. Серед збунтованих червоноармейських частин, що перейшли на сторону революції й б'ються з ворогом у наших рядах, започаткувати веати постійну національно- й політично-освідомлюючу працю.

31. Вояків не-українців, що стали по нашому боці, або попали в наш полон, інформувати не тільки про Україну й вартість союзу з Україною, але й про потребу боротьби за визволення їхніх країн.

Давати з нашого боку ініціативу пропагандивну й організаційну для творення окремих легіонів на українському терені з-поміж вояків не-московських націоналістів.

32. Німецькі війська, як союзні в війні України з Москвою, вигати в імені ОУН і її Провідника Степана Бандери та від представників Української Державної Влади, що завела лад, а не від незорганізованого населення. Вивішувати прапори жовто-блакитні й організаційні.

33. На ОСУЗ і СУЗ з окремою увагою пропагувати й умасовлювати зміст політичної програми ОУН, підкреслюючи національно-державницькі цілі нашої боротьби та пропагуючи назву ОУН і її Провідника Степана Бандери, як керівну Організацію в боротьбі за національне визволення.

III. Початки державного будівництва

Цей період роботи починається з моментом проголошення Української Держави, отже з вибухом революції. Кличі, які мають бути здійснені в часі революції й після неї, мусять бути засвоєні широкими масами. Маси мусять наперед знати, не тільки проти кого, але й за що, за яку Україну мають іти в революцію. Мусять захопитися нашими ідеями й пірвати байдужих. Початок пропаганди наших кличів для періоду революції і для періоду державного будівництва мусять сягати часу передвоєнного. Спершу це завдання угадної, шептаної пропаганди дати загальний образ життя і ладу у вільній Україні.

1. В періоді початків державного будівництва найважливіша справа дати ясний і докладний образ того ладу в Українській Державі, за який ОУН бореться і який ступнево буде переводити в життя і пірвати всіх до творчої співпраці і самоорганізації. Робити це треба, популяризуючи якнайширше Постанови ІІ.ВЗОУН з 1941 р. та відповідні частини вказівок з "Боротьби й діяльності ОУН під час війни", використовуючи для цього всі засоби.

2. Щоб масово й пляново розпропагувати ідеї Українського націоналізму, треба зорганізувати сильні пропагандивні осередки в областях і в районах та забезпечити їх усіма існуючими на місцях та закупленими модерними технічними засобами.

3. Обласний референт пропаганди ОУН має за завдання:

а/ перевести реорганізацію на оспіх і в низу потворених у час революції пропагандивних осередків і доцільно розмістити їх по районах,

б/ опанувати всі технічні засоби, що не були охоплені нами, або з причини браку людей не були як слід використані,

в/ взяти до співпраці в Обласному і по Районових пропагандивних осередках усіх фахових, здібних і для пропагандивної роботи придатних українців журналістів, письменників, мистців, учених, підпорядкувати їх членам ОУН і дати означені завдання праці,

г/ улiпшувати програму раціонадач,

г/ видавати без зупинок обласну націоналістичну газету /повинна це бути єдина місцева газета/. Якщо б організувалась конкурентна політична преса - не допустити до цього,

д/ організувати часті масові здвиги, походи, маніфестації для піднесення почуття власної сили серед українців,

е/ від перших днів революції організувати й постійно вести пропагандивну акцію воєнної допомоги ("Брат - Братові"), яку згодом зрізничкувати на дві окремі акції: 1. на агітацію за членством і спомаганням "Українського Червоного Хреста" і 2. за масовим членством у "Націоналістичній Службі Народові".

є/ Розпланувати, підготувати й переводити виборці кампанії

до органів державної самоуправної влади, до всенароднього плебісци-ту,

з/вести весь час широку акцію за творенням української збройної сили й парамілітарних організацій ("Січ") і масові учаси в них,

ж/ опанувати всі існуючі до Революції місцеві видавництва, їх склади, машини, інтролігаторні й людський персонал. Взяти в свої руки монополію видавництва й покищо передрукувати відповідну перередаговану національно-виховну літературу, сконфісковану більшовиками,

і/ опечатати всі книгарні й бібліотеки /там де Служба Безпеки в наших руках, робити це в порозумінні з нею, де ні - самим/. Сконфіскувати всі шкідливі книжки й знищити /залишаючи для власної бібліотеки по кілька примірників/. Виготовити докладний список заборонених книжок і повести акцію за очищенням приватних бібліотек,

к/ zorganizувати центральну прилюдну бібліотеку й випозичальню книжок при Обласному Пропагандивному Осередку, або під його безпосереднім наглядом, комплектуючи книжками з книгарень, бібліотек і видавництв. В міру спромоги робити те по районах,

л/ zorganizувати мандрівний театр і мандрівний хор при Обласному Пропагандивному Осередку, устійнити для них репертуар і черговість поїздов у терен,

м/ давати ініціативу організуванню аматорських гуртків і провіривати їх репертуар,

н/ засновувати станиці масової освіти ("Просвіти") і визначувати для них напрямні праці,

о/ опанувати всі кіна й переводити контролю фільмів /доки не буде ця справа сцентралізована вгорі/,

п/ мати нагляд над програмою кабаретів і розривкових льокалів - особливо над гумористично-сагиричними скечами,

р/ організувати імпрези такого типу, як різномодні вистави /в першу чергу вистави звірств московського насилля й наслідки спустошення краю роками неволі/ й репрезентативні імпрези /Шевченківські, опери, плястика, вокальні вечорі/, загально-виховні /Свято Героїв, Чорноморського флоту, Зброї/ і пропагандивно-туристичні мандрівки для українців і чужинців і економічно-господарські вистави й вистави малярства і плястики, пропагандивні відправи студентів на закордонні студії і ін.,

с/ влаштовувати різномодні пописи й розписувати конкурси на найкращі пропагандивно-політичні, пропагандивно-національні й національно-культурні твори з обсягу літератури, мистецтва, публіцистики тощо,

т/ усунути образливі для національного почуття пам'ячки ворожих окупацій і усунути всі сліди поневолення України чужинцями. Пропагандивно підібрати нові назви вулиць по містах, відмосковити назви місцевостей,

у/ організувати окремі курси, а згодом обласні школи пропагандистів і агітаторів.

4. Завдання Районового Пропагандивного Осередку є в засаді такі самі, як Обласного.

Коли наслідком браку відповідних людей у деяких районах не вдалося б як слід розгорнути пропагандивної роботи, по пробному часі треба зліквідувати пропагандивний осередок у районі на деякий час та людьми з того осередку скріпити склад Обласного Пропагандивного Осередку й посилити його працю, оставляючи на місці 1-2 меткіших пропагандистів. Потреби району обслуговує тоді Область, висилаючи раз-у-раз легкі гуртки агітаторів і насичуючи терен нашими виданнями, до часу, коли не буде доцільно відновити самостійний Районовий Пропагандивний Осередок.

Склад Районового Пропагандивного Осередка обіймає крім засадничої обсади кожного пропагандивного відділу /пор.Роз.ІІ.16/ ще: д/ референта громадських акцій, е/ імпрезову комісію, є/ технічно-господарського референта.

5. Районовий Пропагандивний Осередок повинен розпоряджати бодай

одним пропагандивним автом, вивінуваним у радіовідборчі апарати, голосники-гучномовці, проєкційний і кіновий апарат з екраном і динамом, летючки, пресу, афіші, грамофон з плитами тощо.

6. В змісті пропагандивної роботи не розгублюватися у подрібних спеціальностях даної ділянки праці. На першому плані акцентувати моменти політичні й національно-виховні. Поборювати підруки, що знижують підйом. Мобілізувати до наступу на ще нездобуті позиції, до творення нових станиць і форм суспільного життя. В разі потреби висувати нові політично-бойові кличі такого типу, як:

За повну владу українців в Україні!

За справедливість для українців!

Один нарід - один провід - одна влада!

Всі українці під бойові прапори ОУН!

Організувати масові демонстративні марші.

7. Дуже дбайливо підготувати пропаганду за організуванням акції, а навіть боротьби за суспільні реформи, якщо вони були тенденційно відкладувані, або незгідні з програмою ОУН.

8. З самого початку - ще з кінцевих днів збройної боротьби починаючи - повести пропагандивну акцію за самоорганізацію громадянства в усіх ділянках громадського життя під кличем:

Сила народу в організації!

Цю акцію постійно ступенувати в напрямі: ні один українець - поза організованим життям; ніхто не ходить одинцем!

Давати ініціативу, а навіть самих пропагандистів висилати для початкових організаційних завдань у терен /заснування організацій, товариств/. Далше ведення організованих візгинків громадського життя передавати куди слід, а пропагандистів перекидати до інших робіт.

Форми організації, що їх треба в першу чергу пропагандивно підготувати, такі: організація молоді й спортивно-військових установ, жіноцтва, служба праці й харитативні /націоналістична служба народові, Червоний Хрест/ професійні, культурно-освітні організації, організація учасників війни й революції та інші.

9. Використовувати пропагандивно вістки про героїчні подвиги на фронті і про більші наші перемоги над ворогом. Влаштувати великі маніфестаційні походи з транспарентами, прапорами, піснями, промовами, дзвонами, гарматними салвами. Міста й села вбрати прапорами й великими гризубами. Напередодні палити ватри, ілюмінувати вікна світлами /якщо це не суперечне з зарядженнями прогилітунської оборони/ і поставити на цілу ніч почесні варті молоді й юнацтва на могилах борців за волю України. Вечірній похід юнацтва на могили улаштувати по змозі зо смолоскипами. Складати звіт перед могилами про перемогу, чи про нові Крути. Переводити на могилах /при смолоскипах або ватрі/ заприсяження нових членів Організації Українських Націоналістів і Юнацтва ОУН. Маніфестаційні походи організувати не тільки по містах, але і в деяких селах повіту для сіл, що далеко віддалені від осередку маніфестації.

Церковно-релігійні моменти включувати в програму маніфестації там, де живі релігійні традиції.

З нагоди жалібних маніфестацій /або в тій частині інших маніфестацій, яка відноситься до поляглих героїв/ влаштувати похід з відкритими головами.

10. В пізніших місяцях пропагувати постійно і планово побіч актуальної політичної пропаганди й пропаганди суспільного активізму культ героїзму, нав'язуючи до історії /історія України не починається з 1917 р./ і до місцевих актів і подій визвольної боротьби та до пам'яток. Ставити нові пам'ятники, хрести, сипати могили, вмуровувати пам'яткові таблиці, вводити звичай всенародніх прощ на поля бою.

11. Широко пропагандивно підготувати акцію за поворотом заслан-

ців з Соловок і переселенців з Сибіру, Казахстану й чужини. Зробити цю справу справою боротьби. Момент повороту на рідну землю замінити на день тріумфу ОУН; опіку й допомогу над засланнями справою честі ОУН.

12. В свій час повести в пресі, радіо пропагандивну акцію й одночасно з тим організувати віча й демонстрації за зворотом українських воєнних прапорів /козацьких і часів 1917-20 рр./ з музеїв польських, московських і чужинецьких. Злучити це з дипломатичними заходами закордоном.

День повороту прапорів назад на українську землю зробити днем великого національного свята. Застановити всяку працю, урядування і торгівлю. По містах і селах відбути великі маніфестації, дефіляди військ, богослуження, дзвони, сальви, ілюмінації, вагри. Річниці повторяти щорічно.

13. Святкуючи річницю смерги Убитого Вождя в вільній державі, ОУН зберігатиме свою традицію й побіч іншої програми відсвяткує так, як у першому році святкувала на ЗУЗ: дзвонами в год. 12. вночі, поготів"ям боївки, летючками, сальвами-салютами /нагода для заприсяження випробуваних членів/.

14. Постійним і завжди першим завданням пропаганди є підготовка всіх кожночасних акцій, що їх плянує переводити ОУН.

IV. Д О Д А Т О К

до пропагандивних вказівок

Приклади до Роз.ІІ. точка 14 і 17.

МИ УКРАЇНСЬКІ ПАРТИЗАНИ

/новий текст/

Ми українські партизани
Рушаєм лавами на бій
Лягує край, горять повстання,
Клекоче шумний буревій.

Вже грають сурми, близько воля
Вже рветься серце, кличе кров,
В огні кується наша доля
Встають заковані з оков.

Ми українські партизани
Не зломить нас ні біль ні страх
Ми носим бомби і нагани
Вовками бродимо в лісах.

Вже грають сурми, близько воля і т.д.

Ми українські партизани,
Нащадки славних козаків,
Щоб розірвати важкі кайдани
Б"ємо комуну й москалів.

Вже грають сурми, близько воля і т.д.

Ми українські партизани,
Наш прапор волю всім несе,
Спливає кров"ю шлях змагання,
Та УКРАЇНА понад все!

Вже грають сурми, близько воля і т.д.

СИБІРСЬКІ ТУНДРИ

/ На мелодію "Ми по таборах і тюрмах..." /

Сибірські тундри й Казахстан,
Соловки і підвали,
Таборів дроти - голод, жах
Нам сили не зламали

Не вбили в серці помсти зов
Катівські муки люті,
В серцях у нас гаряча кров
Показує нам путі.

Розкинем тюрми і Москву
Замінімо в руїни.
А з крові нашої в огні
Повстане Україна.

- - - - -

БАТЬКІВСЬКА ЗЕМЛЕ
(Мельодія "Гей, не дивуйгесь")

Батьківська земле,
Краю козацький,
Краю святий - Україно,
Для Тебе жиги,
Й Тобі служиги,
За Тебе вмерти єдину.

За Твої гори,
Ниви і море,
За їх довічну свободу,
За Твою славу,
Честь і державу,
За щастя Твого народу.

В лави вставайте,
Пути ламайте,
Годі в ярмі живогіти,
Встануть зі степу
Хмелі й Мазепи,
Будем наїздників бити.

Стогнуть дороги,
Мріють пороги,
Кличе нас княжа столиця,
Нумо ж, орляга, -
Бій розпочагій,
Час за руїни помститгься.

МИ НЕ ДАМО...

Ми не дамо катувати народу
І нести загладу прадідній землі,
Встанем орлами бунтарського роду,
Промірим всі землі чужі і свої.

Вставайте, брати, за свободне житгя!
Вже сурми скликають до бою -
До бою палкі молодечі серця -
Розплаги час близький.
За зброю!

Ми не дамо руйнувати країни,
Вже досить безправства і глуму і мук
Горе й неволя синів України -
Мільйонам трердий загискає п"ястук.

Вставайте, брати, за свободне житгя і т.д.

Крила розгорнем, заграють гармати
І маки червоні кругом зацвітуть
Й рушигь степами козацтво завзятє:
Вставай Україно з невольничих пут!

Вставайте, брати, за свободне житгя і т.д.

Ми наче сонце розірвемо хмари,
Залізного Гонги ми смілі сини
Вдарим мечами нещадної кари,
Дихнемо вогнями пожеж і війни!

Вставайте, брати, за свободне житгя і т.д.

МАРШ ПОВСТАНЦІВ

/На мелодію "Соколи, соколи"/

Вставаймо, вставаймо! Нас кличе сурма
До бою за волю народу,
Вже досить червона, московська тюрма
Пожерла борців за свободу!

Ми месники смерги і крови братів
Погибель несемо комуні!
Вперед! - Хто живий, час змагання наспів
До бою вставай в Україні!

Дітей і жінок виголоджувє кат,
Вбиває багьків - нищить землю!
В далекім Сибірі конає наш брат
Для "слави" кривавого Кремлю!

Ми месники смерги і т.д.

За смерть і неволю несемо пожар
І кулі і месць і руїну!
Вперед, - хто живий! Бо найвищий вже час
Прогнати катів з України.

Ми месники смерги і т.д.

Приклади до Роз.І.точка 8.

/перерібка Інтернаціоналу/

Повстаньте браття українці,
Потомки вільних козаків!
Добути волю Україні,
Найвищий час уже наспів.
Зігрем на порох комуністів.
Повстаньте лицарі-борці!
Свою державу ми збудуєм
Лише з шаблюкою в руці!

Приспів: Грають сурми, до бою!
Жовго-сині стяги,
Світить Тризуб, як сонце,
Згиньте всі вороги!

Держави нам ніхто не створить,
Самі собі її створім!
Під рев гармат, під брязкіт зброї
Між вільні народи ідім!
Москва чи біла чи червона,
Найбільший ворог це для нас
Скінчити з ним в розправі лютий
Надходить вже найвищий час!

Приспів...

Не стане сліду комуніста,
До щенгу виб"ємо усіх!
Жорстока буде наша пімста!
І гніву нашого батіг!
Від Сяну, Тиси до Кавказу
Наш прапор гордо злопотить,
Заграє вільне Чорне море,
Тоді Державі нашій жигь!

Приспів...

Приклади до Роз.ІІ.точки 28.

(На мелодію "Ех яблучко")

Ех колгоспи мої - чорна панщина,
Стережіться, москалі, назайманщинах!

Бригадіри і жидки зажурилися,
Що колгоспи і радгоспи провалилися...

Не кричіть, москалі, та не лайтеся -
З України на Сибір забирайтеся!

Ех, яблучко, та підмальоване,
В Україні твої дні - пораховані...

Ех ти бочко моя, подіравлена
Вся земля в бурянах - ударжавлена.

Я на бочці стою, бочка вгнулася
Українцям погулять забাগнулося.

З білорусами ще й грузинами
Ми пригиснем москалів, щоб погинули.

Всі дороги курять ще й немошені
Вже комуна й жидова - розторощені.

Ні за Леніна, ні за Сталіна
Ні за батюшку царя не повстанемо.

Ми за волю свою, за козацьку
За Україну самостійну, молодецьку.

Ешелони спішать ще й зо свистами
Будем море гатить комуністами.
